

celjski

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

BELEŽKE S KONGRESA TELESNE KULTURE V BEOGRADU MNOŽIČNOST - OSNOVNA NALOGA VSEH ORGANIZACIJ

PROFESIONALIZMU NI MESTA V SOCIALISTIČNI DRUŽBI. — SOLE MO-
RAJO POSTATI ŽARIŠČE MNOŽIČNOSTI TELESNE KULTURE. — VLOGA
KOMUN PRI REŠEVANJU MATERIALNIH IN KADROVSKIH PROBLEMOV

Med najpomembnejše dogodke pre-
teklega tedna je vsekakor šteti jugo-
slovanski kongres telesne kulture v
Beogradu, katerega se je udeležilo tudi
14 delegatov iz celjskega okraja. Kon-
gres je sklicalo 48 različnih organizacij

in se prav v tem odraža njegov izredno
velik družbeni pomen. Aktivno so sode-
lovali v delu kongresa tudi najvidnejši
politični delavci in državniki FLRJ kot
tov. Aleksander Rankovič, Rodoljub
Colakovič, Slavko Komar, vodilni sin-

dikalni funkcionarji, generalji JLA itd.
Razprava je bila izredno plodna, saj
je bilo materiala več kot dovolj, ki so
ga nakazovali referati in koreferati, še
v večji meri pa problemi, s katerimi, se
srečujemo v dnevni praksi na terenu.
Ker nas prostor omejuje, se bomo usta-
vili le na najznačilnejših dogodkih in
zaključkih kongresa.

Pismo predsednika Tita in pozdrav tov. Rankoviča

Za uvod v delo kongresa sta brez
dvoma tov. Tito s svojim pismom de-
legatom in tovariš Rankovič s svojim
otviritvenim govorom v imenu ZIS na-
kazala glavno smer, ki naj bi vodila vse
udeležence pri delu kongresa telesne
kulture. Težišče ali jedro problema je
v tem, da so poklicane pri reševanju
vseh perečih vprašanj telesne kulture
vse družbene sile, da je treba s to de-
javnostjo predvsem skrbeti za zdravje,
povečanje delovne in obrambne spo-
sobnosti naših ljudi, vzgojo mladine,
obenem pa za oddih in razvedrilo naših
državljanov. Dejavnost na tem področju
je del standarda naših ljudi. Skupnost
je doslej dajala izdatna materialna sre-
dstva za razvoj telesne kulture, ki so pa
bila neracionalno trošena. Več ali manj
so se sredstva uporabljala za izgradnjo
športnih gigantov — objektov, ki so
služili le atraktivnemu športu, na drugi
strani pa je glavni del sredstev tudi šel
v finansiranje vrhunškega športa brez
prave množične osnove. V bodoče je
treba pretežno del sredstev vlagati v
razvoj množične telesne kulture, v
gradnjo manjših in cenejših objektov
pri šolah in tovarnah, v delavskih na-
seljih in stanovanjskih blokih, povsod
tam, kjer preživljajo naši ljudje svoj
prosti čas. Ta pot bo možna le tedaj, če
bodo vse naše organizacije skrbela za
idejno vsebino telesne kulture, ki mora
biti prežeta in povezana z našo borbo
za socializem. Prišel je čas, ko je treba
razvijati takšno telesnovzgojno gibanje,
ki bo enotno po idejnih osnovah in
programatičnih ciljih in ki bo lahko z
bogastvom raznih oblik v nekaj letih
zajelo sto tisoče novih članov. Takšno
usmerjenost bo povsem naravno spre-
ljalo tudi stalno povečanje materialnih
sredstev, ki jih bo skupnost dajala za
razvoj telesne kulture.

(Nadaljevanje na 7. str.)

SINDIKAT VELENJSKIH RUDARJEV učilnica borcev za socializem

Kino dvorano v Velenju so v nedeljo dopoldan do zadnjega stola zasedli velenjski rudarji, ki so prišli k letnemu obračunu dela svoje sindikalne podružnice. V sprednjih vrstah opazimo častne goste — sindikalne funkcionarje iz Beograda, Ljubljane, Celja, Soštanja. Pred začetkom zborovanja navzoči počastijo spomin velikega pokojnika, Djura Salaja z enominutnim molkom.

O delu podružnice v borbi za večjo storilnost

je imel njen predsednik mnogo pove-
dati. V okvirni delovni načrt, ki ga je
podružnica sprejela po lanskem občnem
zboru, so zajeli probleme, ki so v veliki
meri uvrščili ta sindikalni aktiv kot
zavestno soodgovoren činitelj pri ob-
ravnavanju in reševanju vsakovrstnih
vprašanj. V tem delovnem načrtu so
dali odločen poudarek političnemu delu
v kolektivu, zavedajoč se, da se le tak,
enoten in politično zrel kolektiv lahko
odločno in uspešno spoprime z gospo-
darskimi in političnimi nalogami, ki v
tem letu niso bile majhne. Tako so lahk-
o »oboroženi« pristopili h korekciji
akordnega in premijskega sistema. Pre-
izkus instrumentov na bazi rezultatov
v letu 1957 ter tovrstni obračunski prik-
az je ugotovil, da znaša med letom
nekritično bruto znesek za akorde in pre-
mije 124 milijonov din — za tak znesek
je bilo treba znižati takrat veljavne
akordne in premijske postavke. To so
tudi izvedli. Akordne postavke v jami
in zunaj so procentualno korigirali od
4 do 21 %, zaostri kriterije v sistemu
točkovanja, prilagodili procentualno de-
leto v celih in premije znižali za 43%.
Ta poseg v takratne osebne dohodke
gotovo ni bil lahek problem. Vsekakor
je bila ta korektura akordnega in pre-
mijskega sistema za velenjski rudnik
močna preizkušnja enotnosti in politi-

ne zrelosti kolektiva. Vredno je zapisati,
da se je zavedni kolektiv po teh korek-
turah vrgel v borbo za storilnost dela
z geslom: pod nobenim pogojem ne sme-
mo zabeležiti padec učinkov! In prikaz
učinka pred korekturo in po njej priča,
da se je velenjski rudar častno oklepal
tega gesla. Učinek na odkopu je bil
pred korekturo 8,3 tone na moža, po
korekturi pa 9,4 tone; jamski učinek iz-
kazuje pred korekturo 4,4 tone, po njej
pa 4,7 ton; rudniški učinek pred korek-
turo 3,3 ton, po korekturi 3,5 ton.

Ob organiziranem sodelovanju s sa-
moupravnimi organi je sindikalni aktiv
rudnika Velenje uspešno izvajal tudi
ostale naloge iz svojega delovnega pro-
grama. Razveseljuje so ugotovitve v
skrbi za človeka, uspešno vodenje ka-
davske politike, urejanje medseboj-
nih odnosov, itd.

Kaj so povedali rudarji na občnem zboru

o teh odnosih, o skrbi za delovnega
človeka? Precej kritike je padlo na račun
slabe prehrane v menzi.

»Naša menza ne dela kaj prida. Boljše se
se hranil leta 1955 na bone kot danes v menzi.
Če naša menza res ni kos stroškom, naj pri-
(Nadaljevanje na 2. str.)

VEČ MLADINE V ORGANIZACIJO ZVEZE KOMUNISTOV

V politično ideološkem delu naj se uveljavita aktualnost in stvarnost

Konec minulega tedna je bilo v Celju posvetovanje predsednikov in
sekretarjev občinskih komitejev LMS. Zraven njih sta se konference, ki jo
je vodil predsednik OKLMS Celje MIRO MASTNAK, udeležila še sekretar
CKLMS STANE KRAJNC in organizacijski sekretar OKZKS Celje STANE
DIVJAK.

Uvodni del posvetovanja je bil po-
svečen analizi ideološko političnega de-
la v organizacijah Ljudske mladine. Ni
naključje, da se mladi rod tu in tam ne
more uveljaviti v družbenem življenju,
v organih delavskega in družbenega
upravljanja iz preprostega razloga, ker
ni pripravljen (namreč politično in ide-
ološko) na probleme, ki bi jih naj re-
ševal. Prav ta okolnost zahteva, da se
v organizaciji Ljudske mladine okrepi
politični in ideološki študij, predvsem v
zimskih mesecih. Zato bodo mladinske
organizacije že v kratkem začele s pri-
pravljanjem najrazličnejših predavanj,
z organizacijo večernih mladinskih po-
litičnih šol, z marksističnimi krožki in
podobno. V razpravi o podrobnem pro-
gramu predavanj, oziroma politično
ideološkega dela med mladino se je
sploh pokazala zahteva, po kateri naj se
predvsem uveljavita stvarnost in aktu-
alnost. Če je razumljiva zahteva, da
naj se mladinska vodstva odločajo za
takšne delovne programe politično-ide-
ološkega študija, ki bodo uresničljivi in
prilagojeni potrebam ter zahtevam
mladega rodu, je toliko bolj utemeljeno
še mnenje, da mora tako delo upošte-
vati aktualnost problemov. Gre namreč

za ugotovitev, da je »študij« velikokrat
zaostajal za aktualnimi dogodki in da
spricho tega ni rodil uspeha, niti zani-
manja med mladino. Aktualnost in še
enkrat — aktualnost! Pa še nekaj —
s politično ideološkim delom bi bilo treba
mladega človeka aktivirati, da bi se
zavedel, da je kot mlad človek dolžan,
da pomaga pri uresničevanju načrtov
socialistične družbe!

Pri izpolnjevanju programa politično
ideološkega dela med mladino, bi lahko
v mnogočem koristile še kmetijsko-gos-
podarske šole oziroma kmetijski stro-
kovnjaki. Pomembno vlogo pri politi-
čno-ideološkem izobraževanju srednje-
šolske mladine pa že imajo tako imeno-
vane mladinske ure, na katerih trenu-
no proučujejo program Zveze komuni-
stov; pozneje pa bodo prišli na vrsto
še drugi problemi.

Po sklepu konference bodo načrte
politično-ideološkega dela za tekočo se-
zono pripravile ustrezne komisije pri
občinskih komitejih, potrdili pa na red-
nih občinskih konferencah LMS. V teh
načrtih naj bi točno določili še to, kje
naj bi delale večerne mladinske politi-
čne šole. Po vseh predvidevanjih naj bi
tako šole ne ustanovili samo v Celju,

temveč tudi v Zalcu, Soštanju, Konji-
cah in morda celo v Mozirju. Pri izde-
lavi teh načrtov pa mora priti do izraza
še tesno sodelovanje med mladinsko in
drugimi političnimi organizacijami, zla-
sti pa Zveze komunistov, saj bodo prav
mladi ljudje v mnogih primerih nave-
zani na predavatelje občinskih organi-
zacij Zveze komunistov.

Sestavni del politično ideološkega de-
la je tudi priprava mladih ljudi za
vstop, oziroma za sprejem v organiza-
cijo Zveze komunistov. Po statutu lahk-
o namreč tudi mladinska organizacija
predlaga sprejem svojih članov v orga-
nizacijo Zveze komunistov, seveda ti-
stih, ki so s svojim delom in zadržan-
jem pokazali, da so takega zaupanja
vredni. Da doslej niti mladinska, pa tu-
di organizacija Zveze komunistov v
celjskem okraju temu problemu nista
posvetili kdovekaj veliko pozornost, se
vidi po tem, da je bilo do konca lanskega
leta v organizaciji Zveze komunistov
celjskega okraja le 503 mladincev in
mladink do 25. leta starosti. Prvi korak
k izboljšanju tega stanja je bil storjen
že letos, ko so v Zvezo komunistov spre-
jeli 205 mladih ljudi. Navzlic temu pa
to še ni zadnja beseda. Če pogledamo
samo v vrste najbolj prizadevnih mladi-
nskih aktivistov, to je na člane občinskih
mladinskih komitejev, na pred-
sednike osnovnih mladinskih organiza-
cij, na predsednike aktivov mladih za-
(Nadaljevanje na 2. str.)

V nedeljo glasujemo za hitrejši napredek kmetijstva je v razgovoru z našim sodelavcem dejal predsednik OZZ, Franjo Lubej

Naš sodelavec je zaprosil predsednika Okrajne zadrzne zveze tov.
Franja Lubeja za kratek razgovor v zvezi z volitvami v zadrzne svete,
ki bodo v našem okraju v nedeljo. V razgovoru je tov. Lubej najprej go-
voril o stopnjevanju politični dejavnosti in okviru volitvinih priprav v
zadnjih dneh.

Priprave tehničnega značaja in priprave politične vsebine, ki ne-
posredno zadevajo volitve, so končane. Vse zadrge v okraju imajo
potrjene kandidatne liste, zato so se v zadnjih dneh do volitve posvetili
predvsem pojasnjevanju gospodarskih in političnih problemov na vasi.
Tako so v zadnjih dnevih pred volitvami v zadrzne svete v hmeljarstvi
področjih mnogo razpravljali o novih oblikah kooperacije v hmeljarstvu.
Tov. Lubej je izjavil, da odmevi s teh prvih sestankov po teh vprašanjih
zvenijo zelo optimistično, da zadrzniki osvajaajo te nove oblike sode-
lovanja, saj le-te kažejo neizpodbitno ekonomske izboljšave tako za za-
družnike-proizvajalce kot za zadrge. Z ujanjanjem teh novih odnosov
sprejemajo zadrge na svoja pleča izredne dolžnosti in nad vse odgo-
vorne naloge. To zadovoljujoče dejstvo, da načela teh novih kooperacij-
skih odnosov do sedaj brez posebnih težav prodirajo med proizvajalce,
obezpejuje zadrzna vodstva, predvsem pa bodoče zadrzne svete, da čez
zimo do začetka prvih del na hmeljiščih pripravijo v skladu s temi novimi
oblikami vse kar je potrebno za uspešen potek sodelovanja. Zadrge
si bodo morale zagotoviti potrebne traktorje, priključke, škropilnice,
imeti bodo morale na zalogi dovolj umetnih gnojil, poskrbeti, da bo pri-
pravljen tudi kader ter razpoložljivo mehanizacijo in kadre razporediti
tako, da bo organizacija pri konkretnem ujanjanju novih kooperacijskih
oblik nemoteno delovala.

Toda ne samo v področjih, kjer gojijo hmelj, tudi v ostalih pre-
delih zadrzniki razpravljajo o gospodarskih nalogah v prihodnjem
letu. Tako v tem času na široko razpravljajo o setvi hribidne koruze v
kooperaciji. Kot pri hmeljarjih za nove oblike sodelovanja med proizva-
jalci in zadrugami, tako tudi za pridelovanje koruze raste zanimanje
med zadrzniki.

Enake naloge kot v hmeljarstvu in pri koruzi čakajo tudi ostale
veje kmetijske proizvodnje, pa naj bo to živinoreja, sadjarstvo itd. Tem
ogromnim nalogam pa bomo kos le na ta način, če bo sodelovanje med
proizvajalci in zadrugami doseglo čim večji in čim kvalitetnejši razmah.
Zato čakajo bodoče zadrzne svete ogromne naloge in od le-teh bo od-
visen potek in končni uspeh pri gospodarskem razvoju našega podeželja
in krepitevi socialističnih odnosov na vaseh.

Zato bodo nedeljske volitve v zadrzne svete obenem tudi po-
trditev velikopoteznega načrta za razvoj našega kmetijstva in bodoči
zadrzni sveti bodo na ta dan vzeli v roke veliko odgovornost za izvedbo
vseh teh številnih nalog. To dejstvo naj bi imel pred očmi slednji vo-
litve, potem bodo prav gotovo izvoljeni res tisti kandidati, ki bodo pred-
videnim nalogam najbolj kos.

Na koncu je tov. Lubej opozoril še na tekmovanje, ki že dlje časa
poteka med kmetijskimi zadrugami našega okraja. V okviru tekmovalnih
točk je tudi sedanja volilna akcija. Nedeljske volitve bodo ocenjevane
tako v pogledu izida volitev kot v pogledu časa, v katerem bodo volitve
v posameznih zadrugah končane. Izrazil je prepričanje, da bodo mnogi
zadrzniki volili že v dopoldanskem času in pokazali svojo zavest in pri-
pravljenost za sodelovanje v načrtih in težnjah naše celotne skupnosti
za hiter napredek kmetijske dejavnosti. Zlasti še zato, ker si od tega
napredka obetajo boljše življenjske pogoje vsi delovni ljudje, posebej
pa še kmečko prebivalstvo samo.

Visok obisk našemu kmetijskemu zadržništvu

Pred dnevi je bil na obisku v našem
okraju gospod A. R. Sen, pomočnik
ministra za kmetijstvo prijateljske
Indije. Kot gost ekonomske in agro-
nomske fakultete v Ljubljani se je
nekaj dni nahajal v naši domovini in
se zanimal predvsem za našo agrarno
politiko.

V času svojega bivanja je, kot re-
čeno, obiskal tudi naš okraj. Kot gost
okrajne zadrzne zveze se je najprej
razgovarjal o raznih kmetijskih vpra-

šanjih najprej na Kmetijsko-hmeljar-
ski poslovni zvezi v Zalcu, nato je
obiskal tudi Hmeljarski inštitut ter
zadrugo v Preboldu. Njegove izjave,
ki jih je med obiskom dal našim za-
družnim voditeljem in strokovnjakom,
so take, da smo lahko ponosni nanje.
Ugotovil je, da je v naši socialistični
družbi kmetijstvo napravilo velik ko-
rak naprej in da naša zadrzna po-
litika pomeni podlago za še večji na-
predek do največjih možnosti.

Za tatvine pri „Avtomotor“ v Celju sprejeli zaslužene kazni

Pred dnevi je bila pred Okrožnim sodiščem v Celju glavna obravnava zoper bivšega direktorja podjetja „Avtomotor“ v Celju, Uršiča Dominika in soobdolženca. Uršič Dominik in njegova sodelavca Kolin Ivan in Kranjc Adolf so v smislu hmedsebojnega dogovora prodajali blago po cenah, ki so bile višje od knjigovodstvu sporočenih prodajnih cen. Na ta način so ustvarili blagovne viške in po prodaji teh viškov si delili izkupičke. Od začetka leta 1955 pa do septembra so vsi trije skupno spravili v svoj žep najmanj 840.000 din dnevnih izkupičkov. Ob koncu leta 1955 se je pri popisu blaga ugotovilo, da je v podjetju za okrog 1.400.000 din več blaga, kot pa so ga izkazovale poslovne knjige.

V komisiji za popis blaga sta bila tudi Kranjc in Kolin. Na pobudo Uršiča Dominika sta preduradila inventurni zapisnik, in sicer sta vanj vnesla za 1 milijon 400.000 din manjšo zalogo. Nato so Kolin, Uršič in Kranjc odstranili iz prodajalne del blaga v vrednosti okrog 1.400.000 din. To blago je bilo prineseno v skladišče za embalažo. Del odstranjenega blaga pa je Uršič D. uporabil za popravilo avtomobila podjetja, dočim je preostali del prikritega blaga v vrednosti najmanj 1.400.000 din odpeljal njegov brat Vincenc v garažo drugega podjetja in ga tam skrnil.

Nato so se začeli v podjetju pojavljati primanjkljaji v oddelkih, kjer sta prodajala tudi Kolin in Kranjc. Ključ

enega teh dveh oddelkov je imel tudi Uršič D. Kot direktor podjetja pa Uršič ni ničesar storil, da bi se razčistilo, od kod ti primanjkljaji. V enem oddelku je znašal primanjkljaj okrog 380.000 din, v drugem oddelku pa okrog 420.000 din. Uršič D. tudi ni o teh primanjkljajih obvestil neprizadetih članov delavskega sveta. Pač pa je primanjkljaje prikril tako, da je prinesel nazaj v podjetje za okrog 763.700 din prikritega blaga. Računovodkinji pa je izjavil, da da so bile pomote pri inventurah in ji vračal popravljene inventure, ki sta jih popravljala na njegovo pobudo Kolin in Pungersček Albin.

Zagovarjal se je tudi Lončarevič Milan, ki je bil poslovodja poslovalnice na Mariborski cesti. Tudi ta je ustvarjal blagovne viške in se okoriščal z njimi. Ob času inventur pa je Gorjanc Milana in Kranjc Adolfa pripravil do tega, da nista popisala vsega blaga. Skupno z Gorjancem in Kranjcem je Lončarevič Milan vdrl v skladišče podjetja, kjer so se nahajali blagovni viški. To je storil v času, ko so organi tržne inšpekcije hranili ključ do skladišča.

Uršič Dominik je bil obsojen na kazen 6 let strogega zopora, Kolin Ivan na 4 leta in 4 mesece strogega zopora, Kranjc Adolf na 4 leta in 6 mesecev strogega zopora, Lončarevič Milan na 1 leto strogega zopora, dočim so ostali obdolženci bili obsojeni na blažje kazni.

SEM

Odslej Celjska turistična zveza

V sredo dopoldne je bila razširjena seja upravnega odbora Celjske turistične zveze. Najže takoj na začetku pomeno, da je upravni odbor med drugim potrdil preimenovanje Celjske turistične podzveze v Celjsko turistično zvezo. O tej spremembi se je strinjali tudi pristojni organ Turistične zveze Slovenije.

Na seji, o kateri bomo še pisali, sta tovariša Riko Rižner in Zoran Vudler poročala o letošnji turistični sezoni na

področju celjskega okraja, nadalje je v imenu zdraviliške komisije podal obširen referat njen predsednik prof. Ludvik Rebeušek in končno je tov. Ivan Goršič govoril o inozemskem turizmu.

Zraven vsega tega so na razširjeni seji upravnega odbora Celjske turistične zveze razpravljali še o proračunu, sklepali o podaljšanju mandatne dobe članom sedanega upravnega odbora in podobno.

-mb

Učilnica borcev za socializem

(Nadaljevanje s 1. str.)

speva rudnik. Rudarji si pri kmetih iščejo hrane in se selimo kot lastovke. Raje bi v menzi plačali tudi več, samo da bi bila boljša in izdatnejša hrana. In naj bi zdravnik analiziral in ugotovil kalorično vrednost hrane v naši menzi. Ni čuda, da je pri taki hrani že mnogo rudarjev obolelo na želodcu.

Ugotavljamo, da je letos za 10% manj nezgod v rudniku v primerjavi z lanskim letom. Toda so še zelo kritični primeri. Naši nadzorniki in delovodje bi se morali osveščati, ne boriti proti vzrokom poškodb. Dostikrat se zgodi nesreča, ker delovodje niso dovolj vestno prekontrolirali pristojni organi.

Z novim obračunavanjem plač je tudi križ. Obratna plač našega delavca je tako komplicirana, da si noben knap ne zna izračunati svojega zaslužka. Predlagamo, da bi to obračunavanje bolj poenostavili.

Kopalnica na starem rudniku ne odgovarja. Dostikrat v zgornji kopalnici manjka tople vode in gre rudar gol po prepihu v spodnji kopalnici. V jami zdaj pijemo kavo mesto mrzle vode. Tako bi morali naše zdravje proti prehladu zavarovati tudi v kopalnicah!

Glede splošne preskrbe sindikat letos tudi ni dosti napravil. Krompir in sadje za oziromno smo si morali sami iskati pri kmetih in ni bilo trgovskega podjetja, ki bi nam to nabavilo. Kmetje v naši bližini nam niso dali jabolk izpod 10 din, pa četudi so se naravnost zasluzili z njimi. Prav tako od sprijskega kmeta tudi jabolčnika ne dobijo, ker zne ve, kako bo drugo leto sadje obrodilo. Sindikat bi nam moral pomagati, da bi oziromno nabavili iz drugih krajev, našega preračunljivega kmeta pa prisilili, da bi nam rad ponudil jabolka in krompir. Pa še to: spričo nedavne požarne nekaterih artiklov so nam kmetje kar hitro pribili 5 din na liter mleka, ko še mi niti nismo niti dobili izplačanih razlik.

Stanovanjska vprašanja bi lahko naš sindikat uspešneje reševal. Mislim na stanovanja, ki jih koristijo nerudarske družine. In naše deseterice kupuje občina za svoje uslužbence. Mar pri tem pozabljamo, da če hočemo iti na 3 milijone ton letno, bomo rabili 1000 sovih delavcev. Kdaj jim bomo zgradili stanovanja, če nam jih bodo drugi sprosti odvezali! Na rudniku je približno 600 samecev in mnogi od njih stanujejo pri kmetih, ki jih izkoriščajo kot delovno silo.

OBRNIMO MEDAJLO NA DRUGO STRAN

in poslušajmo, kaj pravi k tem »očitkom« direktor rudnika, tov. Nestl Žgank: »Predvsem je treba na probleme, ki so v Velenju, gledati bolj z jugoslovanskimi in ne samo z velenjskimi očmi. Iste ali pa še težje probleme kot mi, imajo tudi drugi rudniki. Toda vsi, prav vsi moramo pomagati pri odstranjevanju napak. Fluktuacija, nered pri šolskem delu, nekontrolirana delovnišča itd. — zakaj to dovolite in

Več mladine v organizacijo ZK

(Nadaljevanje s 1. strani)

družnikov, na mlade člane delavskih svetov in upravnih odborov, dobimo podatek, da dela na vseh teh mestih blizu 600 mladincev in mladink, od katerih jih niti četrtnina ni včlanjena v Zvezo komunistov. In vendar moramo reči, da so ti mladi ljudi upravičilo zaupanje, da so to dobri delavci, sicer bi jih ne volili v organe delavskega samoupravljanja, da so napredni kmetovalci in tudi politični aktivisti. Kljub temu jih je še toliko izven organizacije Zveze komunistov. Zakaj? Odgovor na to vprašanje bi morale dati tako organizacije Ljudske mladine, kot organizacije Zveze komunistov. Po mnenju udeležencev posvetovanja bi naj mlade kandidate za sprejem v Zvezo komunistov predlagali na bližnjih občinskih konferencah LMS. Tako bi dali tudi javno priznanje najboljšim mladinkam in mladincem.

Tretja točka dnevnega reda nedavne posvetovanja predsednikov in sekretarjev občinskih komitejev Ljudske mladine celjskega okraja je bila namenjena nekaterim organizacijskim vprašanjem. Po kratkih poročilih o poteku letnih konferenc osnovnih mladinskih organizacij je bilo slej ko prej očitno, da so te konference po vsebini boljše od prejšnjih in da na splošno potekajo v redu. Sicer pa se zdi, da so ponekod,

sproti ne signalizirate napak. Če so slabi vzgojitelji mladega naraščaja, bomo dali druge. Nesposobne obratovodje, nadzornike, vozače bomo zamenjali z drugimi — samo spregovorite na glas, na pristojnem mestu in ne v brezimnih pismih. Menzo kritizirate, toda kaj ste sami storili za izboljšanje družbene prehrane! Postavili so svet abonentov, upravnik sam je predlagal v svet finančnike in ekonomiste, ki bi mu brez dvoma lahko dosti pomagali. Jeditnik bi lahko spremenili po vaši volji, saj ste pripravljali plačati tudi več, kot pravite. Toda svet abonentov se ni sestel. Z metanjem obrokov hrane po tleh ne boste izboljšali menze.

Kopalnice niso v redu? Stare so v redu in z novimi se lahko postavimo, kot nobeden rudnik v Jugoslaviji. Seveda manjka tople vode, če se kopalce niti toliko ne potruji, da bi zaprl pipo in topla voda brezhasno teče v kanal. Nezgod je morda več zaradi pijače kot zaradi nekontroliranih delovišč in pomanjkanja sredstev. Jama zahteva treznega človeka. Izračunavanje zaslužkov terja lastnega zanimanja. Kdor ne zna izračunavati, naj se nauči, saj je prav, da bi vsak posameznik poznal svoj bruto zaslužek. Glede splošne preskrbe tudi ni kaj očitati, saj ste jeseni lahko na oglasnih deskah čitali poziv, koliko krompirja, jabolk boste rabili. Toda niste se javili, na domove pa res nismo hodili ponujati. Samci stanujejo pri kmetih, ki jih izkoriščajo. Mar ni res, da je rudnik mnogim hotel dati stanovanje, vendar so raje šli h kmetu, da so imeli »boljšo hrano«. Toda tu pri rudniku se niste hoteli zanimati za boljšo hrano. Lahko bi sklenili danes, da vsi samci, ki stanujejo pri kmetih, pridejo v rudniška stanovanja. Sami priznate, kako vas šaleški kmetje izkoriščajo, toda rudar bi maral biti prvi, ki bi se boril proti kmečkemu izkoriščevalcu.

Prav je, da občina odkupuje stanovanja. Take probleme kot rudnik, ima tudi občina, ki gradi 2 težka objekta. Odkupljena stanovanja rabijo zdravniki, ki zdravijo nas in naše otroke,

zlasti pa v tovarnah, mladinci premalo razpravljali (morda niso niti seznanjeni?) o proizvodnih naloga, o problemih družbenega standarda ipd. V kolikor so konference osnovnih mladinskih organizacij že zamudile to priložnost, pa naj bi bližnje občinske konference v prvi vrsti osvetlile ta vprašanja. Zdi se celo, da so občni zbori nekaterih osnovnih organizacij LMS bežali od osrednjih problemov, da so bili preveč zaprti v obravnavo ozkih mladinskih organizacijskih vprašanj, itd. Čudno so odklonile besede, da mladina v celjski »Zični« nima opore v organizaciji Zveze komunistov. Zato pa je povsem drugačno stanje v »Metki«, kjer komunisti pomagajo mladincem, kjerkoli je to sploh mogoče. Del krivde za takšno in podobno stanja pa nosijo tudi občinski komiteji Ljudske mladine, ki niso znali iskati stikov z osnovnimi organizacijami in jim pomagati pri delu, oziroma pri uveljavljanju pomoči krajevnim in tovarniškim političnim organizacijam.

V zaključnem delu posvetovanja so sprejeli sklep, da je treba letne konference občinskih organizacij Ljudske mladine pripraviti čim prej in nadalje, da naj na njih volijo na vsakih 80 članov po enega delegata za okrajno mladinsko konferenco.

-mb

rabijo učitelji in profesorji, ki učijo naše otroke. Rudnik v izgradnji, rudnik s 3 milijonsko kapaciteto potegne vrsto problemov s seboj. Glejmo in rešujmo jih v merilu celote. Skupnost nam ogromno daje in treba je tudi mnogo vrnati.

Ko so velenjski rudarji na občnem zboru izvedli še volitve v upravni in nadzorni odbor sindikalne podružnice, so se v razpravi oglašili k besedi še član Centralnega odbora sindikatov Jugoslavije, tov. Stevo Srdan, predstavnik Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. Branko Babič, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Celje tov. Jošt, zastopnik rudarjev iz rudnika Kreke in drugi. Vsi so v svojih pozdravih poudarili velike uspehe velenjskega rudnika in želeli prizadevnim rudarjem tudi v bodoče mnogo plodnega dela.

pogled po svetu * pogled po svetu

Goethe je nekje zapisal verz, češ, kdor živi v svetovni zgodovini, se naj mar ravnja po trenutku? Zal ni vedno tako, odločati se je treba tudi v trenutku in odločiti so trenutki za dolgo-ročen razvoj. Zategadelj je uradna kritika madžarskih znanstvenikov, naj se v svojem teoretskem delu bolj prilagode praktičnim zahtevam in trenutnim potrebam, na prvi pogled koristna, če pa natančno pogledamo, spušta na visoke cilje in perspektive umetno megljo, ki naj ovira širok in sproščen korak v prihodnost. Ta kritika le preveč diši po tisti literaturi, o kateri je pel Majakovski: V naši dni pisatelj! to kto napiše marš i lozung. Ne, marš i lozung človeku in njegovi duševnosti ne zadostujeta. Poleg trenutkov in jutrišnjega dne ima človek pred seboj še vzišene in daljne cilje.

Nam pa pripada tudi naloga, da naštejemo nekaj dogodkov od večeraj. Začnimo z razorožitveno konferenco, ki najjasneje veže dejstva in načela od večeraj na danes in jutri. Kdo od nas je pričakoval kaj več dobre volje, kakor so jo pokazali velika zgodovinska volje našega planeta? Dvoičnosti, dvo-braznosti tega malika nismo spredrali niti za las. Vsem je vojna nevarna in vendarle se vsi oborožujejo. Naša

resolucija, ki smo jo z Indijo vred predložili, je poudarila, da bi bilo treba več dobre volje, več objektivnosti, več zaupanja in več resnične volje do nekega stvarnega sporazuma. Vendar nič od tega ni videti, vsa konferenca je zvođenela ali stekla v pesek že pri proceduralnih praskah in pri tradicionalnih blokavskih paradah. In že slišimo nova očitavanja z obeh strani: Niste se držali sporazuma, zato bomo delali poskuse naprej. Mi ne zaupamo vam, vi ne nam, tako renčita bloka drug na drugega in namesto miru, iščeta vedno nova krvava sredstva, s katerimi naj bi prišlo nekoč do Velikega obračuna, ki pa bo le Veliki polom.

In vendarle ima človek pameti dovolj, da bi nekoč podpisal Veliki sporazum. Posebno vlogo igrajo Francozi, ki pravijo, da ne bodo priznali nobenega atomskega sporazuma med velikimi tremi, ker sami ne sede v tem atomskem klubu. Svet da bo varen pred uničevalno močjo jedrske energije šele tedaj, če bodo uničene vse zaloge in če bo proizvodnja prepovedana, prepoved pa kontrolirana. Nerealen predlog! Svet se vendar ne bo odrekel energiji, ki bi lahko olajšala človeku življenje in ga rešila velike stiske! Gre le zato, za kaj se bo uporabljala. Če jo bomo izrabili

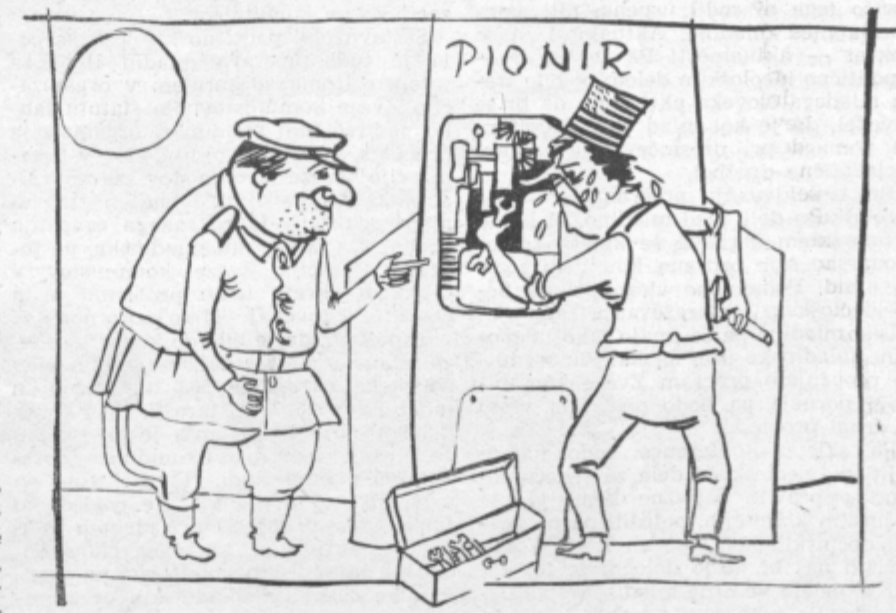
ca Zdravilišča. Vidi se, da delo občinskega sindikalnega sveta v Laškem stoji na enem samem človeku. V Zalcu pa so se odlično pripravili za občne zборе in je sprejelo več ljudi konkretne zadolžitve. Tudi v Sentjurju je za vsako podružnico določen en član plenuma in v tej občini bodo volitve zaključene do 28. t. m.

Na seji so obravnavali tudi vprašanje združitve nekaterih sindikalnih podružnic pri združitvah k sindikatom poslovne zveze. V našem okraju imamo več takih sindikalnih podružnic pri kmetijskih združitvah, ki štejejo samo nekaj članov. O dejavnosti take šibke podružnice ne moremo govoriti, saj se ponekod vse leto ne sestanejo in niti članarine ne poberejo. Zalska poslovna zveza je že uspešno pridobila za združitve take podružnice in kazalo bi, da bi te izkušnje prevzeli tudi v drugih občinah. Seveda pa sindikalnih podružnic, ki ne težijo za združitvijo, ne kaže siliti in naj se o tem izjasnijo na občnem zboru. V manjših krajih bo to morda tudi neizvedljivo, ker so za druge preveč oddaljene od poslovnih zvez.

Na letošnjih občnih zborih sindikalnih podružnic bi najmo kazalo govoriti tudi o usposabljanju ljudi za samoupravne organe. Vemo, da na Teharjih že leto dni obstaja šola za delavsko in družbeno samoupravljanje in da je v celjskem okraju vsaj še dve tretjini pomembnejših podjetij, ki stojijo ob strani in se nečje vključiti v ta sistem izobraževanja. Sindikati sami bi se morali bolj ogreti za to vprašanje, saj bo absolutno to šole lahko tudi v sindikatu mnogo koristnega doprinesel. Šola vedno bolj izboljšuje svoj program in ga povezuje s prakso. V bodoče bodo organizirali seminarje tudi zunaj v podjetjih. Po novem letu predvidevajo posebne seminarje za kmetijske proizvajalce in za sindikalne funkcionarje.

Občni zbori sindikalnih podružnic bodo predvidoma zaključeni do 15. decembra, občni zbori občinskih sindikalnih svetov pa do 15. januarja.

NEUMESTNO VPRAŠANJE

— Kako, ali vam ne gre? —

za kolektivni samomor človeštva, — pa kdo bi mislil na to! Gotovo se bo svet prej ali slej zavedel, s čim se igra.

Kaže, da se bo alžirska kost zataknila tudi de Gaulle. Volitve, ki so tam razpisane, ugnejejo biti neučinkovite, ker ne bo kandidatov, pa tudi volivcev ne pravih. Bo že treba pokazati, tudi de Gaulle pravi obraz, brez visokostne maske zmagovalca iz druge svetovne vojne. Pot k slavi — spominjam se tega čudovitega francoskega filma izpred vojne — je težka v vojni in miru, a v miru morebiti še težja. Cowe de Murville je v Londonu kolegi Selwynu Lloyd razložil, kako si to pot k slavi zamišlja de Gaulle s pomočjo Angležev: Brez Francije naj ne sklepajo ničesar na svetu, tudi v Afriki in Aziji ne, upoštevajo naj potrebe francoskega gospodarstva in ne nazadnje staro bratstvo v orožju. Zato so Churchilla sprejeli kot Napoleona in mu obesili »križ osvoboditve« okoli vratu, prvemu človeku po l. 1946. To odklopanje veliko pomeni za oba — za de Gaulle in Churchilla. Morebiti ga je de Gaulle laže dal, kot ga bo Churchill nosil, kajti zgodovina ne čaka. Sicer pa — kdo ve! Ko je Marx iskal formulo za pozitivno moralno dejanje, je končno na kratko dejal, da je to tako dejanje, ki je objektivno v prid dobri stvari in s subjektivnim dobrim namenom. Torej oboje.

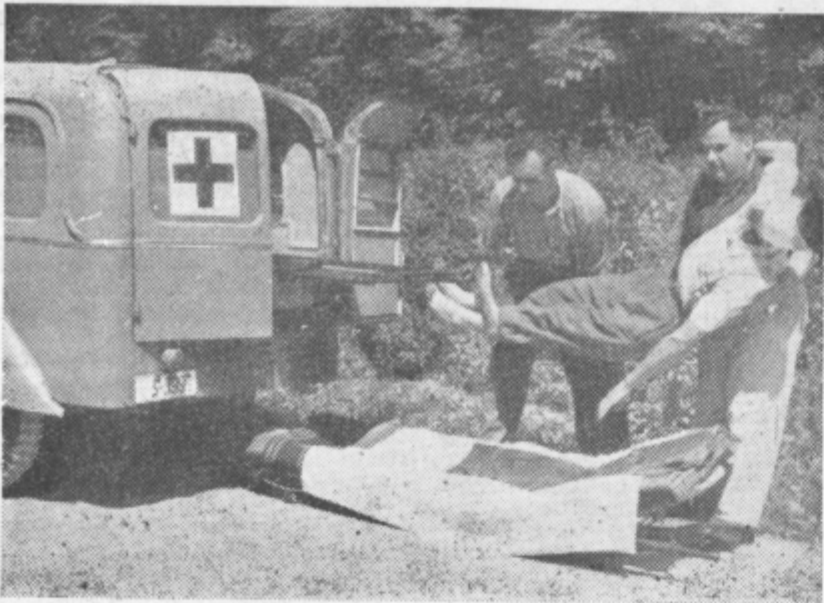
Francozi pa so po vojni močno pod vplivom intencionalne moralke eksistencialista Sartra. Ta pa pravi, da je glavno namen, intencija, da se objektivna dobrina dejanja suče po vetru. Verjetno je stari de Gaulle tej teoriji podlegel i v Alžiru i v svoji atomski politiki. Pa naj velja še enkrat: Kdo ve! Čim močnejša bo Francija, čim trdnjši most preko Rokava, tem večji obok bo treba za transatlantski most med ZDA in Bonnom. In to je tudi nekaj.

In še nekaj kratkih novic: Na Daljnem vzhodu spet govore topovi. Formoska artilerija da je baje začela s plinskimi bombami, na kar so si izmenjali note in na Formozu sebe demantirali. — Ciper pride končno pred OZN. Angleški, turški in grški diplomaciji se ni posrečilo teh plenic oprati doma, zdaj bo sklepala o tem družina narodov. Ciper bo zastopal škof Makarios, Grčija pa obeta, da bo vztrajala pri svojih zahtevah. — Angleži imajo spet opraviti z omamskimi uporniki, katerih vođa se krije v Saudski Arabiji. Očitno je, da je petrolej res lahko vnetljiva stvar, pa tudi ljudje, ki ga imajo.

T. O.

Teden varnosti, ki se bo pod pokroviteljstvom predsednika okraja tov. Rika Jermana začel v ponedeljek, naj bi osredotočil misli vsakega posameznika, zlasti pa tistih, ki odgovarjajo za varnost ljudi, na nenehno prežeko nevarnost, ki grozi vsakemu in vsepovsod. Ta teden naj da samo poudarek, toda skrb za varnost mora biti nenehna.

TA TEDEN posvečamo prostor na tej strani problemom varnosti, oziroma bolj točno — problemom nevarnosti.

Nesreča nikoli ne počiva

NEVARNOST PREZI VSEPOVSOD

Ni kraja, kjer bi bil človek zavarovan pred prežeko nevarnostmi. Ljudje so se ponesrečili tudi v najbolj nedolžnih situacijah, zato nima smisla naštevati kraje, kjer naj bi bila naša pazljivost večja, kje manjša. Na delovnem mestu, na poti domov in v službo, doma, da celo v postelji — nikjer bi človek ne smel pozabiti, da je najbolj varen tisti, ki se sam varuje...

Običajno pravimo, da številke same ostanejo vedno le suhe številke. Toda to ni res. So številke, s katerimi bi

lahko pisali drame, ki so bolj zgovorne kot še tako izpopolnjen besednjak leposlovca. Pogledimo torej, kaj vse vedo povedati statistične številke:

OSEM IN POL ODSOTOKA VSEH ZAPOSLENIH LETOS MED POSKODOVANCIM...

V našem okraju je letos porastlo število zaposlenih za okoli 4000 ljudi. Lani je bilo v okraju okoli 45.000 zaposlenih zavarovancev, letos pa jih je okoli 49.000. Lani je bil odstotek poškodovancev napram zaposlenim nad 15%, letos pa je do desetega meseca

ta odstotek znašal že 8,5 odstotka. To je zbir samo tistih ljudi, ki so se poškodovali v službi in na poti v službo ter domov, niso pa vračunani družinski člani, ki se poškodujejo doma. Samo celjska bolnišnica beleži povprečno na dan skoraj 100 primerov poškodb in niti četrtina od teh poškodb ne pripade na zavarovance v delovnem razmerju.

Potemtakem odstotek 8,5 od vseh zavarovancev ni realen, temveč je neprimerno višji.

KJE JE NAJVEČ NEZGOD NA DELOVNIH MESTIH

Letos se je med 49.000 zaposlenimi na delovnih mestih ponesrečilo 2900 ljudi.

Največ nesreč prikazujejo številke v naslednjih gospodarskih panogah: rudarstvo (14,65%), barvna metalurgija (11,56%), gozdarstvo (11,25%) lesna industrija (10,65%) in kovinska industrija (10,27%).

V rudarstvu je največ nesreč v Velenju, ki ima seveda tudi največ zaposlenih. V odnosu na odstotek zaposlenih pa rudnik Laško gotovo prednjači pred velenjskim.

SMRTNE NESREČE LETOS V KMETIJSTVU

Skoraj nerazumljivo je, da je od letošnjih smrtnih nesreč dvojice žrtev podleglo v kmetijski dejavnosti. Tudi dve izredno težki poškodbi, ki je dveh kmetijskima delavcema odrezala mlatičnica nogi, kažeta, da bodo v kmetijstvu morali posvetiti večjo pozornost varnosti dela.

PLAVI PONEDELJEK JE NAJBOLJ NEVAREN...

Statistični podatki ne lažejo. Naj si bodo v vprašanju poškodbe na delu, poškodbe na poti ali pa prometne nezgode, ponedeljek nosi črno zastavo. Vzrokov ni treba iskati z drobnogledom.

Normalno bi bilo, da bi ob ponedeljkih bilo najmanj nesreč. Ljudje so se vendar spočili, so sveži in boljše volje. Pa ni res. Največji odstotek nesreč je pripisan ponedeljkom. Zakaj? Kriv je sovražnik prvega razreda — alkohol.

MESEC NESREČ JE OKTOBER IN OSTALI JESENSKI MESECI...

Podatkov, kako so porastle nesreče v jesenskih mesecih na področju delovnih razmerij, nimamo. Pač pa trditve, da je največ nesreč v jeseni, ko je dovolj pijače, potrjujejo prometne nesreče. Oktobar je letos postal mesec prometnih nesreč. Prav gotovo se bo ista slika pokazala tudi v nesrečah pri delu in bodo zadnji meseci v letu pitisni odstotek teh nesreč neusmiljeno kvišku.

Zanimivo je pogledati številke, ki govore o tem, kakšne poškodbe na delu so najbolj pogoste. V največji

podani, nima redne prehrane. Če v podjetju niso poskrbeli za topli obrok, ostane običajno brez izdatne hrane več kot pol dneva. Delavske kuhinje torej ne narekuje samo povečanje delovne zmogljivosti, temveč tudi skrb za zmanjšanje nesreč. Tudi zaposlovanje delavcev ni v redu. Zakaj bi industrija ne črpala delovne sile iz bližine? Problem nesreč, kot vidimo, narekuje tudi povečano gradnjo stanovanj. Velenjski primer je dovolj zgovoren tako za delovno storilnost kot za zmanjšanje nesreč med delavci.

SKRB ZA VARNOST PRI DELU IMA PRI NAS LEPE USPEHE...

Dasiravno z rezultati higienske in tehnične zaščite dela še ne moremo biti zadovoljni, se prizadevanja teh organov kažejo na vseh področjih. Ze samo dejstvo, da je bilo letos v našem okraju neprimerno manj smrtnih in težkih nesreč kot v drugih okrajih,

ta teden * ta teden * ta teden

nevarnosti so roke, potem noge in oči. Kaj povedo ti podatki. Da je v podjetjih še premalo storjenega na področju varnosti dela, da ljudje ne uporabljajo zaščitnih sredstev (očala) in da so delavci sami največkrat nepazljivi, kajti podatki navajajo tudi to, da je vsaj 53% takih primerov, kjer so delavci sami zadržali nesrečo. Največ poškodb je nadalje med delavci nad 50 let, medtem ko mlajši delavci povečujejo odstotek nesreč ob ponedeljkih, kjer so vzroki popivanje, prečute noči itd.

Poslovimo se torej od številke in se pozabavajmo še z drugimi problemi.

SLABA IN NEREDNA PREHRANA NI MAJHEN VZROK NESREČ...

V našem okraju menda ni podjetja, ki bi ne imelo delavcev izven svojega ožjega območja. Mnogi delavci se vozijo ure daleč, mnogi hodijo tudi po dve uri na delo in domov. Taki delavci se pogosto ponesrečijo pri delu, pa tudi na poti jim grozi večja nevarnost. Delavec, ki mora vstati že ob dveh zjutraj in pride domov šele po

opravičujejo tako pohvalo. Inspekcija za delo in higiensko tehnična zaščita pri okrajnem zavodu za socialno zavarovanje kot HTZ v podjetjih so opravile veliko nalogo. S tem, da se je čim več odgovornih ljudi spoznalo z nalagami higiensko tehnične zaščite, s tem da so v vseh večjih podjetjih ljudje, ki skrbijo samo za te stvari, je bilo mnogo doseženega. Zmanjšanje smrtnih in težkih nesreč lahko pripisemo predvsem tej humani službi, kajti še vedno lahko trdimo, da se ljudje sami veliko premalo varujejo. To bi lahko dokazali tudi z dejstvom, da je bilo letos v okraju samo troje smrtnih žrtev na delovnih mestih, zunaj tovarn in podjetij, konkretno na cestah, kjer so ljudje prepuščeni svoji lastni odgovornosti in disciplini, pa več. Na cestah je našlo smrt v desetih mesecih letošnjega leta kar 15 ljudi.

Naše geslo v tednu varnosti, pa ne samo v tednu varnosti, temveč vedno in na vsakem koraku, naj bo:

NAJBOLJ JE VAREN, KDOR SE SAM VARUJE!
Kr. J.

Veliko koristnih pobud

DRUGI ZBOR PLANINCEV CELJSKEGA OKRAJA

Tiho in skromno, po mojem občutku celo preveč, je potekal minulo nedeljo v Andrejevem domu na Slemenu nedeljo Šoštanj drugi zbor planincev celjskega okraja. To je bila delovna konferenca najvidnejših zastopnikov planinskih društev celjskega okraja, katerim se je pridružil še predstavnik PD Poljčane.

Ce bi že v uvodu hoteli potegniti črto pod konferenco, oziroma dejavnosti planinskih organizacij, ki so bili krivično, če bi v isti sapi ne dejali, da so planinska društva celjskega okraja, s svojimi lepimi in priljubljenimi postojankami, v mnogočem pripomogla k čedalje močnejšemu turističnemu uveljavljanju področja, na katerem si gore in doline, zdravilišča in druge kulturne ter zgodovinske znamenitosti podajajo roke. Kako pomemben je delež planinskih postojank pri celotnem turističnem prometu, pa pove številka, da vsako leto obišče gore in planine celjskega okraja okoli 100.000 ljudi!

Ker gre za poročilo o drugem zboru planincev celjskega okraja, je prav, če povemo, da je začetek zasedanja pripadal razpravi o gospodarjenju. V tej

zvezi je bilo izrečenih veliko koristnih pobud za najboljše gospodarjenje v planinskih domovih. Ob ugotovitvi, da oskrbniki planinskih koč premalo poznajo naloge svojega poklica, so na zboru sprejeli sklep o organizaciji posebnega tečaja, na katerem se bodo oskrbniki seznanili z gospodarskim poslovanjem, pa tudi z drugim. Tečaj bo organizirala PD Celje na Mozirski koči, v začetku decembra. Ko je v tem delu zasedanja poročal predsednik PD Šoštanj Andrej Stegnar, je med drugim ugotovil, da v Velenju nikakor ne more zaživeti planinska organizacija. Mimo tega je še priporočil, da naj bi se ljubenskemu društvu zavzelo za ureditev nove postojanke na Travniku. Morda bi pri uresničitvi tega načrta lahko sodelovali tudi gozdarji?

Ni manj zanimivo ni bilo poročilo Cirila Debeljaka o alpinistični dejavnosti. Zal, dela alpinistični odsek le pri celjskem društvu, pa še tudi spričo pomanjkanja finančnih sredstev — ne more prav zaživeti. Glavni problem tiči v pomanjkanju tehnične opreme, ki jo je možno dobiti le v tujini. Aktivnejše delo odseka v zadnjem času je pokazalo,

da ne bo težko uresničiti prve naloge — to je njegove pomladitve. Pa tudi sicer se maloštevilni člani pripravljajo na organizacijo plezalne šole, na predavanja, na zimski in letni tečaj ipd. Na predlog tov. Debeljaka naj bi ustanovili tudi poseben sklad za alpinistične odprave v inozemstvo. Končno bo alpinistični odsek celjskega PD poskrbel za vodstvo posebnega tečaja, na katerem se bodo zbrali predvsem mladi ljubitelji gorskih sten. Ta tečaj naj bi pomenil še prvi korak k pomnožitvi števila plezalcev in pozneje k ustanavljanju alpinističnih odsekov tudi pri drugih planinskih društvih.

Ko je tov. Stane Veninšek govoril o delu Gorske reševalne službe, so čudno odjeknile besede, da se 12 požrtvovalnih gorskih reševalcev iz Celja, Luč in Solčave bori z gmojnimi problemi. Ali res ni denarja, da bi Gorsko reševalno službo opremili s pripomočki, da bi bilo reševanje ponesrečencev najbolj hitro, uspešno in varno?

Po besedah dr. Mejaka in tov. Keguja skrbi celjsko društvo za markacijo 33 planinskih poti. Kakor marljivo člani tega odseka celjskega društva, tako tudi drugi ne zaostajajo v prizadevanju, da bi bila planinska pota kar najbolj označena in zavarovana. Ne glede na to pa bo treba urediti in markirati še nekaj poti, tako od Dobrovelj na Menino planino, celotno področje Gornjega grada, nadalje od Bočne do Vranskega itd.

Ceprav so že dobro delo društva, solidno gospodarjenje ipd, najboljša propaganda, je dejal v nadaljevanju zasedanja predsednik celjskega planinskega društva prof. Tine Orel, pa to še vedno ni dovolj. Po njegovem mnenju bi morali oživetiti stare planinske tabore in jih prirejati vsaj po enega v letu. Zraven tega bi lahko o planinstvu govorili v kmetijsko-gospodarskih šolah. Nekaj sredstev bi morali najti tudi za znanstveno proučevanje naših gor. V tej zvezi je izrazil mnenje, da naj bi se tak sklad imenoval po ponesrečenem mlademu znanstvenem delavcu in alpinistu Fajglu. Prav tako bi morali enkrat za vselej opredeliti zaščito prirode. Gorski filmi so posebna zahteva planinske propagande. In končno — mlademu rodu bi ne smeli zapirati ciljev do planinske oziroma alpinistične dejavnosti izven meja.

V končnem delu zasedanja je drugi zbor planincev celjskega okraja sprejel naslednje sklepe: Planinsko društvo v Celju bo izdelalo načrt o orientacijskem pohodu članov mladinskih, oziroma alpinističnih odsekov »Po poteh 14. divizije«. Po prvem predlogu naj bi se tak pohod začel pri Sotli in končal nekje v Zgornji Savinjski ali Logarski dolini. Trajal pa naj bi 3 do 4 dni. Na predlog tov. Orela naj bi planinska organizacija skupaj s smučarsko vsako leto prirejala najmanj dvojice gorskih smučarskih tekmovalcev — na Golteh ter Raduhi. Tretji zbor planincev celjskega okraja bo prihodnje leto na Menini planini.

-mb-

Pionirji - prometni miličniki v tednu varnosti

V težnji, da bi se naša mladina čim prej temeljiteje spoznala z vsemi nevarnostmi, ki grozijo človeku v vedno večjem prometu, je TNZ v Celju organiziralo vrsto akcij, katerih namen je vzgoja mladih državljanov. Poleg številnih predavanj po šolah, poleg uspele tekmovalne akcije v pisanju člankov in risanjv prizorov s cest imajo organi TNZ raznovrstne stike z mladino. Rezultat take skrbi za vzgojo mladega rodu se kaže že v tem, da za razliko od prejšnjih let, ko je med smrtnimi žrtvami bilo vedno tudi nekaj otrok, v letošnjem letu ni bilo med otroci nobene smrtno žrtve.

V Celju pa je mladina kazala še posebno zanimanje za varnost prometa. Na željo mladih ljudi ter ob pomoči Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode je bila v Celju ustanovljena pionirska skupina prometnih miličnikov, ki šteje 32 članov. Ti mladi miličniki so bili temeljito seznanjeni s prometnimi predpisi in že večkrat smo jih videli na nevarnih prometnih vozliščih kot službujoče organe. Mladi miličniki-pionirji delajo z vso vnemo, želijo pa si, da bi jih Celjani, zlasti pa vozniki motornih vozil, bolj upoštevali, kadar so v službi.

Kot vsak odrasel, se miličnik-pionir zaveda svoje odgovornosti. Zavedajmo se, da ne stoji na kršišču zaradi sebe, temveč zaradi varnosti nas vseh.

Najvažnejše je: vzgoja ljudi.

Pa bo le šlo - in to prav dobro!

PRVI STIKI ŽALSKE OBČINE Z GOSPODARSKIMI ORGANIZACIJAMI NA PODROČJU VRANSKEGA

Pred dnevi je oddelek za gospodarstvo žalske občine sklical predstavnike obrtnih, gostinskih in trgovskih gospodarskih organizacij na področju novega krajevnega odbora Vransko. Posvet je bil sklican z namenom, da bi upravni organi občine čim hitreje in čim neposredneje v osebnem razgovoru zvedeli za stanje v teh obratih, njihovo delo.

uspehe, težave in težnje. Razumljivo je, da so predstavniki teh gospodarskih organizacij, ki so se stoodstotno udeležili sklicanega posveta, z neprikrito radovednostjo čakali, kakšen bo prvi stik z novo žalsko občino. Čim pa je poteklo nekaj minut tega posveta, so bile zabrisane vse nekdane upravno-politične meje in se je razvil živahen razgovor.

Po skoraj triurni razpravi so dobili predstavniki vranskih gospodarskih organizacij vsa potrebna navodila in pojasnila, predstavnik oddelka za gospodarstvo žalske občine pa je tudi zvedel za vse osnovne podatke o dosedanjem delu, perspektivah in načrtih za v bodoče. Ta posvet pa je pokazal še nekaj: nekih bistvenih razlik med načinom gospodarjenja in osnovno gospodarsko politiko bivše vranske občine in sedanje žalske občine ni. Glede na našo osnovno gospodarsko zakonodajo je niti biti ne more. Tudi odnos žalske občine do teh malih gospodarskih organizacij, ki imajo obveznosti do družbe določene v pavšalnih zneskih, je enak, kot v bivši vranski občini. Skratka, vse govornice, ki so krožile in strašile v zadnjem času pred priključitvijo vranske občine k Zalcu, so se že izkazale kot natolcevarja, ki naj bi koristila le nekaterim posameznikom.

Je pa vendar neka razlika v načinu vodenja gospodarske politike, in to je, da je v žalski občini zelo živahno delo svetov in komisij, s čimer je zagotovljeno sodelovanje čim večjega števila državljanov pri vodenju gospodarske politike, prav tako pa tudi odločanje kolektivnih organov o vseh važnejših zadevah izključuje vsiljevanje volje posameznikov.

-šk-

Kulturni spomeniki Celja in okolice

Celjsko mestno obzidje

Kulturna vsebina mesta se nam javlja v njegovem realnem pojavu v sredini obdajajoče ga narode, v podobi v kateri se nam kaže danes po pretekli stoletji. Celje je tipičen primer suburbialnega, okoli trga nastalega urbanističnega organizma, ki je dobil kasneje, opirajoč se na lego (sotočje Savinje, Voglajne in Sušnice) svojo obrambno opravičljivo pravokotno lupino in s tem za stoletja določeno obliko svoje življenjske pozornice. Tako sta bila trgovina in obrt na eni in strateški ozir na drugi strani, torej oba osnovna elementa srednjeveškega mesta, tudi tvorca njegovega oblika. Ker nas v tem članku zanima predvsem mestno obzidje, katerega posamezni elementi so še danes ohranjeni ter igrajo vidno vlogo v mestni horizontalni in vertikalni podobi, se bomo omejili predvsem na opis strateškega pomena srednjeveškega mesta.

Celje se prvič omenja med leti 1222 in 1137 kot kraj in šele leta 1323 kot trg. Prvotna vas se je v tem času (verjetno v 13. stol.) razvila v majhen neutrjen trg, ki je nastal na ovinku ceste Konjice—Zalec pod okriljem gradu Vovbrških grofov. V jugozapadnem delu trga so grofje zgradili kot oporno točko stolpasti grad, ki je branil dostop v naselje iz zapadne strani. Prvi celjski grof Friderik I. je proti sredini 14. stol. obdal trg z nasipom in jarkom in v trški organizem vključil tudi že omenjeni stolp, ki ga je tedaj posedovala ministerialna rodbina Graselov. Mogoče je že on, gotovo pa so njegovi nasledniki zgradili v 2. pol. 14. stol. utrjeno palačo ob Koprivnici, ki je branila dostop v naselje iz severne strani. Dne 11. aprila 1451 je trg postal mesto in med leti 1450—1473 dobil mestno obzidje, »kot ga ni imelo pet dežel naokoli«. V to obzidje je bil vključen tudi mestni grad, ki se je po letu 1386 razvil okoli prvotnega stolpa, a je bil od mesta ločen z obzidjem in jarkom. Na prostoru med gradom in današnjo Grofijo so stala stranska grajska poslopja, med njimi tudi velika stavba, obrnjena z licem proti Savinji, v kateri je stanoval grajski oskrbnik, Palača severno od mesta pa je postala z zidavo njegovega obzidja nepotrebna, celo nevarna, saj je nudila kritje napadalcu, zato so jo maja 1457 porušili. S tem si je nastajajoča mestna trdnjava očistila napadalno polje, to je okoli 500 m široki prostorni pas, ki je moral iz obrambnih razlogov ostati nezazidan in neporačen.

Mestne utrdbe opisuje že večkrat citirani Paolo Santonino leta 1487, takole: »Osnova mesta je pravokotnik, mestno obzidje je novo, širok in globok jarek, nadalje okoli ter nasip pojačujejo njegovo trdnost...« Iz opisa izhaja, da so mestne utrdbe sestavljali: obzidje z 8 stolpi in vrati, globok in širok jarek, nasip in tako imenovani strašilni plot. Obzidje z jarkom in nasipom je nastajalo med leti 1450 in 1473. L. 1457 še ni bilo preveč izdelano, ker ga je Jan Vitovec z lahkoto sfsorsiral iz savinjske strani. Drugače je bilo leta 1469, ko so se pojavili Turki prvič pred Celjem. Takrat je moralo biti obzidje v glavnem zgrajeno, čeprav še vedno ne gotovo. Sele leta 1473 je bilo obzidje zgotovljeno, vendar še leta 1476 niso bili izdelani vsi obrambni hodniki in še nobeden dvizni most. Leta 1466 so bila zgrajena južna Savinjska, leta 1478 severna Graška, leta 1480 zapadna Ljubljanska in šele leta 1483 vzhodna Nova vrata z mostom preko Voglajne. Dvoje od teh vrat, Graška in Ljubljanska, ki sta bili opremljeni z dviznima mostoma, sta bili ponovno utrjeni leta 1530 in 1540. Leta 1488 so mestni jarek obdali s strašilnim plotom (v glavnem zaradi živine) in s tem utrjevalna dela zaključili. Leta 1492 so mestne utrdbe dožvele veliko preizkušnjo — hudo turško obleganje — ki so ga pa pod umnim poveljstvom junaškega Jurija Herbersteina, srečno prestale.

Po slikah 17. in 18. stol. sodeč, so mestne ogale šteli 4 okrogli, stožčasto kriti stolpi, od katerih je največji, severozapadni, služil za mestno ječo in mučilnico, jugozapadni pa je bil v teku 17. stol. spremenjen v odprto šalo. Od vrat so bila Graška bastijska, Savinjska stolpasta in Ljubljanska barbakanška, manjši Nova in Vodna pa zidni. Tipsko so torej celjska mestna vrata predstavljala vse možne oblike utrjenih mestnih prehodov. Obzidje je bilo opremljeno z dvema vrstama strelnih lin, zaključeno pa z gotskim žlebastim zidcem ter sedlasto strešico, ki je pokrivala tudi lesene obrambne hodnike.

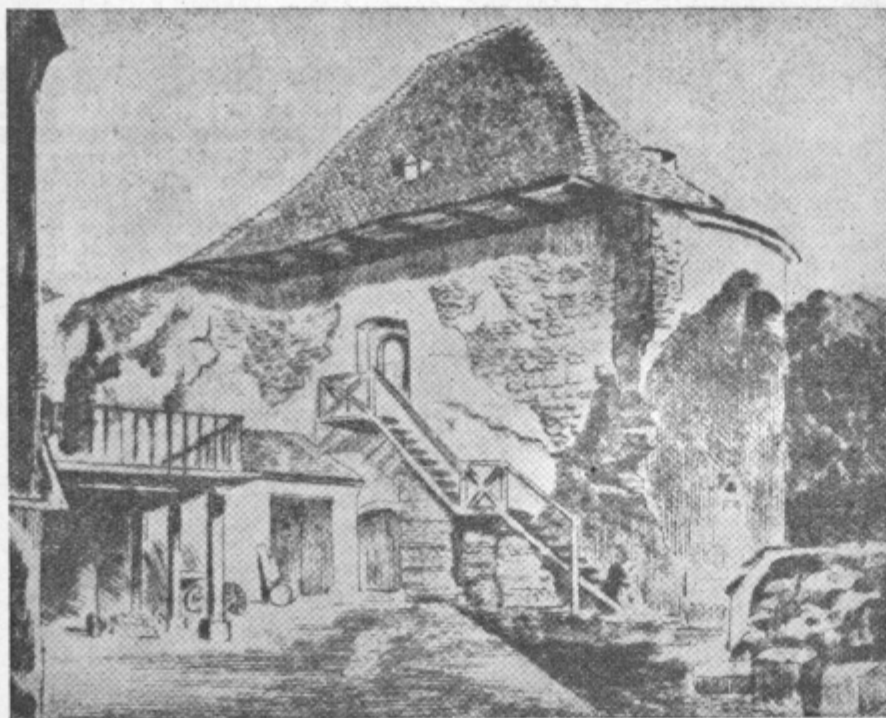
Opisani zidni plašč je mesto obrdžalo, dokler niso spremenjene politične, gospodarske in vojaške razmere zahtevale sproščenejšje oblike mestnega življenja. Utrbeni okvir je postal preozek in začelo se je njegovo rušenje in odstranjevanje. Leta 1775—76 so podrli Ljubljansko vrata ter odstranili šance pred Graškimi vrati. Leta 1785 je občina prodala mestno obzidje privatniku, ki so ga začeli deloma rušiti, deloma uporabljati v gradbene namene. Leta 1802 do 1804 so podrli obzidje, ki je dolejš obdajalo mestni grad in zasuli jarek okoli njega. Istočasno so podrli tudi Graška

vrata, ki so bila široka 5,20 m ter so imela 191 cm debelo zunanjo steno. Leta 1850 so zasuli severni del mestnega jarka ter leta 1851 podrli mitnico nekdanjih Graških vrat. Istega leta so odstranili tudi Savinjska in Nova vrata ter zasipali še preostale jarke. Leta 1934 so končno podrli mitnico nekdanjih Ljubljanskih vrat ter na njenem mestu zgradili palačo Pokojninskega zavoda, s čimer se je rušenje mestnih utrdb zaključilo. Danes so od njih ohranjeni le 4 stolpi (Gledališki, Vodni, stolpa v Razlagovi in Gubčevi ulici) ter deli obzidja v Vodnikovi in Razlagovi ulici, za Gledališko ulico in Na-

rodnim domom ter vzdolž Savinjskega nabrežja, kjer je mestoma očuvano prav do venenega zidca.

Našteti ostanki mestnih fortifikacij so dragoceni za krajevno zgodovino, pomembni pa tudi kot sooblikovalci njegove notranje podobe (Gledališki in Vodni stolp, deli obzidja ob Vodnikovi ulici in na Savinjskem nabrežju), ki jo razvojno karakterizirajo in ji dajejo ono arhitektonsko dinamiko, ki je, pravilno negovana, turistično vedno privlačna. Zato so ti ostanki prišteti v splošen kulturni patrimonij in zaščiteni po Zakonu o zaščiti kulturnih spomenikov.

Jože Curk

Vodni stolp, Radiranka od Seebacherja.

Pristojnost vajenskih šol bodi enotna

Marsikdo bi mislil, da je pač vseeno, kdo te šole vzdržuje in upravlja, ker zaradi različne pristojnosti še nobena šola doslej ni propadla. Drugače pa je s to stvarjo, če pomislimo, da je s pristojnostjo povezana tudi enotnost, organizacija in sistematika teh šol. Tu vprašanje se posebno občuti v celjski občini, kjer se pristojnost posameznih nižjih strokovnih šol čisto menjava. Tudi za prihodnje proračunsko leto še ni jasno, v čigavo pristojnost bo spadala ta ali ona šola.

Na nedavnem občnem zboru Društva učiteljev in profesorjev strokovnih šol v Celju je bila izražena želja, naj bi vse strokovne šole, torej tudi vajenske in industrijske, prešle v pristojnost OLO. Kako utemeljujejo ta predlog? Gre predvsem za organizacijsko, pedagoško in tehnično povezavo posameznih šol sorodnega tipa, ki terjajo enotnejše gledanje na njihov razvoj, kar je moč doseči le z enotno perspektivo v okviru skupnega centra, recimo v okviru Okrajne komisije za strokovno šolstvo. Da bi komisija imela jasen vpogled v to šolstvo in točen pregled nad njim, je enotna pristojnost teh šol več ko potrebna. Kaj naj počne ena sama vajenska šola v pristojnosti občine, medtem ko lahko ostale šole razvijajo in poglobljajo svojo dejavnost v širšem forumu?

Kriterij za pristojnost vajenskih in industrijskih šol še žal vedno določamo po tem, koliko učencev poseča to ali

ono šolo iz ene same občine, čeprav vemo, da take strokovne šole za eno samo občino zlasti v Celju ne more biti. Niti Vajenska šola raznih strok v Celju ni izključno »občinska«, saj jo poseča več kot tretjina učencev iz raznih občin celjskega in celo sosednjega okraja. Tak kriterij za določanje o pristojnosti te ali one šole je že davno prerasel današnjo strukturo strokovnega šolstva, ker vemo, da so vajenske in industrijske šole razmeščene po vsej Sloveniji, ločene po strokah v krajih, ki imajo najugodnejše pogoje glede na učni kader in na razpoložljive prostore.

Vozajo še drugi razlogi. Okrajna obrtna zbornica si mnogo prizadeva, da bi bilo strokovno šolstvo na čim višji stopnji. Mnogo laže pa bi opravljali to važno nalogo, če bi bilo strokovno šolstvo vodeno po enotnih smernicah, kakršnih si posamezne občine za eno ali dve šoli ne morejo ustvariti. Razcepljenost zaradi pristojnosti je zato velika ovira.

Težimo tudi za tem, da bi se vajenske šole z opremo delavnic približale tipu industrijskih šol ter postale praktične vadnice za bodoče kvalificirane delavce. To pa je moč doseči le iz enotnega usmerjevalnega središča v okrajnem merilu.

Tudi Sklad za kadre se zbira v okrajnem merilu in bi še bolj služil svojemu namenu, če bi bilo strokovno šolstvo enotneje organizirano.

Profesorji in učitelji v enotnem sindikatu

Društvo učiteljev občine Celje skupno z društvom učiteljev in profesorjev priključene vojniške občine ter Društvo predmetnih učiteljev in profesorjev v Celju se je na nedavnem občnem zboru sindikalne podružnice prosvetnih delavcev združilo v enoten sindikat. Združitev so narekovala predvsem reformne spremembe v šolstvu ter potreba po medsebojnem zblizanju prosvetnih delavcev, ki imajo enake probleme pri vzgoji mladine.

Na občnem zboru so prosvetni delavci precej obširno razpravljali o vprašanju strokovnega in političnoideološkega študija. Glede ideološkega študija so sklenili, da se prosvetni delavci na terenu vključijo v bližnje kolektive ali organizacije, ki bodo študirale gradivo VII. kongresa ZKJ. V mestu bodo prosvetni delavci k ideološkemu študiju povabili tudi člane šolskih odborov in člane pionirskih štafetskih svetov.

Glede strokovnega študija pa je bilo poudarjeno, da učiteljski kolektiv študirajo v prvi vrsti učne programe, ki so novi in jih je treba preveriti, kako se obnesejo v praksi. Tako bodo lahko kolektivni na svojih delovnih sestankih

zbrali koristen elaborat, ki bo služil Zavodu za proučevanje šolstva LRS.

Ne da se tajiti — in v tem so si bili vsi prosvetni delavci edini — da se je v celjski občini za šolstvo dosti napravilo. Obnovili so mnogo zapuščenih šol, nabavljali učila, domala vse šole v občini so dobile diaprojektorje in nekatere celo kinoprojektorje.

KULTURNE NOVICE

V soboto se je zaključil šestdnevni tečaj orkestralnih dirigentov, ki ga je priredil Okrajni Svet Svobode in prosvetnih društev. Sedemnajst dirigentov pihalnih godb in tamburaških orkestrrov iz našega okraja je z vnmom sledilo predavanjem tov. Jožeta Bruna iz Ljubljane in tov. Borisa Ferlinca. Vsak večer pa so kandidati vadili praktično dirigiranje pri celjskih instrumentalnih ansamblih. Predavatelja sta bila s tečajniki izredno zadovoljna, sami pa so tudi izrazili, da si še želijo takih tečajev. Tehnično vodstvo tečaja je skrbno opravil tov. Janko Hočevar. Čudno pa

NI POVODA, DA BI OBUPALI

SVOBODA V LIBOJAH JE POLAGALA OBRACUN DELA

Pred dnevi je libojska Svoboda imela občni zbor, na katerem so člani izvolili novo upravni odbor in se dodobra pogovorili o bodočem delu ter kritično pregledali uspehe dosedanjega dela. Ugotovili so napake in pretresli vzroke za neuspehe.

Iz poročila predsednika Svobode tov. Martina Gorška smo izvedeli, da znaša število članstva okrog 200, kar je vsekakor precej za tako majhen kraj kot so Liboje. Najuspešneje so delovale pevsko, godbena in tamburaška sekcija, ki so imele več javnih nastopov po okoliških krajih in doma. Zelo pohvalno je tudi delo šahovske sekcije, ki združuje 18 stalnih članov pionirjev in pionirk. Manj uspešno je bilo delo kegljaške sekcije, ki je popustila, dramska sekcija pa ni uspela naštudirati niti ene igre, čeprav je večkrat poskušala. Neuspeh športne sekcije pa bi bilo treba posebej obravnavati.

Društvo je imelo težave okrog finančnega vprašanja, ker se je moralo vzdrževati večinoma iz lastnih sredstev, dohodki pa so bili mali. Nekaj podpore je dobilo društvo od sindikalnih podružnic Keramične industrije in rudnika.

VEČ AKTIVNIH ČLANOV IN MLADINE!

Izmed sedanjih članov društva je komaj polovica aktivnih. V bodoče bo treba težiti, da se bo število teh povečalo. Pridobiti bo treba še več članov za društvo, predvsem pa mladih. Za neaktivnost nekaterih članov je kriva poleg drugega tudi precejšnja raztresenost naselja; saj morajo nekateri prihajati na vaje in seje daleč izven območja Liboj. Za delo v Svobodi bo treba zainteresirati še več mladih delavcev iz rudnika in mladink iz keramične tovarne, predvsem pa jih čimprej vzgojiti in usposobiti za uspešno delo, da bodo čimprej delno razbremenili starejše člane.

VEČ RAZUMEVANJA PRI STARSIH

Starši bi morali imeti več razumevanja za delo svojih otrok v Svobodi, da ne bi imela tamburaška sekcija, ki združuje predvsem najmlajše in jim daje osnovne nauke o glasbeni umetnosti, toliko težav. Preko leta je šlo skozi zbor 16 mladih tamburašev. Če bi mladi zaradi neprilik, ki jim jih delajo starši, ne odhajali, zbor pa bi pridobil še nekaj novih članov, bi lahko ta sekcija postala zelo močna in bi imela še več uspehov.

KJE SO LIBOJSKI UČITELJI?

Največ težav pri delu v Svobodi nastaja zaradi tega, ker ni v društvu sposobnega strokovnega kadra. Libojska javnost meni, da bi bilo predvsem učiteljstvo prvo poklicano, da prisloži na pomoč in sodeluje, saj je njihov osnovni poklic prosvetno delo. Marsikdaj bi lahko pomagali s pametnimi nasveti in z malo dobre volje za prosvetno delo v Svobodi. Tudi ti bi morali imeti vsaj nekaj čuta za soodgovornost z drugimi množičnimi organizacijami za kulturo in prosveto prebivalcev. Občinstvo upa, da se bo našel način za zblizanje, saj z dobro voljo se da vse doseči.

ZA USPEŠNO DELO JE DOSTI POGOJEV

Ni povoda, da bi bilo treba obupati, če preteklo leto ni bilo dovolj uspešno. Saj je videti že iz samega programa, ki so ga sprejeli na občnem zboru, da so vsi pogoji za uspešno razvijanje dela v bodočem letu. Ni treba gledati prečrno. Predvsem so tu na mestu ljudje, ki imajo mnogo volje in veselja za društveno delo. Če bi nudili tov. Francu Kovaču več podpore, potem smo lahko prepričani, da bo godbena sekcija požela obilo uspehov, kajti on venomer snuje in dela, občinstvo pa večkrat preseneti s kakšno novostjo. Prav tako je tudi s pevsko sekcijo. Pevovodja Ivan Gostečnik je sposoben, poleg tega pa ima najboljšo željo, pevski zbor dobro voditi in ga razvijati. Samo dramsko sekcijo bo treba dodobra postaviti na noge in jo predramiti. Ljudje so tukaj; predvsem željni, mladi ljudje; treba jih je samo zbrati, organizirati in delati z njimi. Člani Svobode in drugi ne bi smeli pozabiti, da vsi zasledujejo njeno delo, saj si je v preteklih letih pridobila velik sloves širom po Savinjski dolini in je bila večkrat stavljena za zgled drugim.

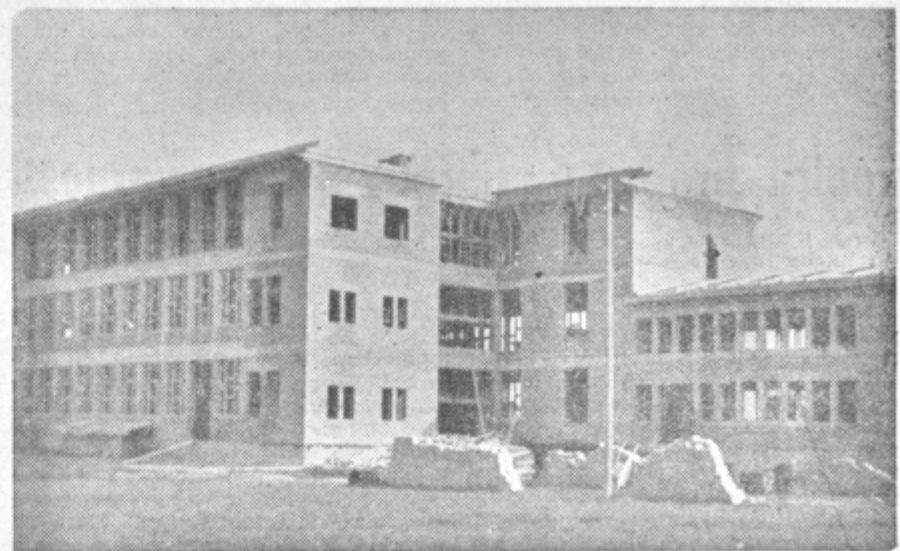
K. M.

Šola na Hudinji pod streho

Menda še nobeno leto ni bila stiska v celjskih šolskih učilnicah tako občutna kot letošnje leto. In ni zato čuda, da s tako nestrpnostjo čakajo šolniki, starši in šolska mladina na dograditev hudinjske šole. Toda v tolažbo vsem nestrpnim lahko povemo, da je stav-

skem letu pa bo že služila svojemu namenu.

Če računamo, da smo hudinjsko šolo začeli graditi šele v letošnjem letu in da bo prihodnje leto že gotova, lahko priznamo, da sta se investitor in graditelj dovolj potrudila in razumela nad

ba moderne šole na Hudinji pod streho in da bodo spomladi začeli že z notranjimi deli. Do konca letošnjega šolskega leta bo šola povsem gotova, v poletnih mesecih se bodo prostori dobro prezračili in posušili, v prihodnjem šol-

vse pereče vprašanje šol v našem mestu. Šola bo imela 15 lepih, prostornih, svetlih učilnic, lepo telovadnico in stanovanje za služitelja. Telovadnica je bila za Hudinjo več ko potrebna in bo prav za prav šele zdaj moč uresničiti željo množične mladine, da se v tem prehodu ustanovi društvo »Partizan«. Prostorna hala v zgradbi pa bo lahko služila tudi raznim društvom za kulturno prosvetno udeleževanje. V šolski kuhinji bo možno organizirati tudi razne kuharske in druge tečaje. Tako vidimo, da bo nova šola na Hudinji tamkajšnjim prebivalcem vsestransko služila.

K vsem tem razveseljivim vestem pa se vrinja bojazen: nastopile bodo težave, če ne bodo pristojni istočasno poskrbeli tudi za stanovanja učiteljev. Sicer je občina obljubila vso pomoč, toda primer polulske šole opozarja, da je do izpolnitve obljub dolga pot.

življenje na naši vasi

Preboldčani so povedali...

Za predvojni Prebold sta veljali dve značilnosti: star revolucionaren kraj, ki nam je dal narodne heroje in stara tekstilna industrija, ki je vzgajala revolucionarne delavce. Današnji Prebold je močno spremenil svoje lice in daje slutiti, da se od tod po vojni nadaljuje revolucionarna miselnost. Krajevni odbor je s prizadevanostjo svojih domačinov znal globoko zaorati v socializacijo vasi.

V rojstnem kraju narodnega heroja Slavka Slandra se ljudje radi pohvalijo: s svojim dobrim krajevnim odborom, s tekstilno tovarno, z močno organizacijo SZDL, z razgibano športno in kulturno-prosvetno dejavnostjo, z dobrimi učitelji, uspešnim gospodarjem KZ in še s čim. Znano pa tudi ostro kritizirali: mesarje, gostilničarje, nazadnjaške kmete in še kaj.

OBISK PRI PREDSEDNIKU KRAJEVNEGA ODBORA

Tovariš Potočnik je zaposlen v tekstilni tovarni in ker sem ga ujela le na kratke razgovore v dopoldanskem odmoru, mi je tudi bolj na »hitro roko«

PREDSEDNIK SZDL, TOVARIŠ PLASKAN, O TEM IN ONEM...

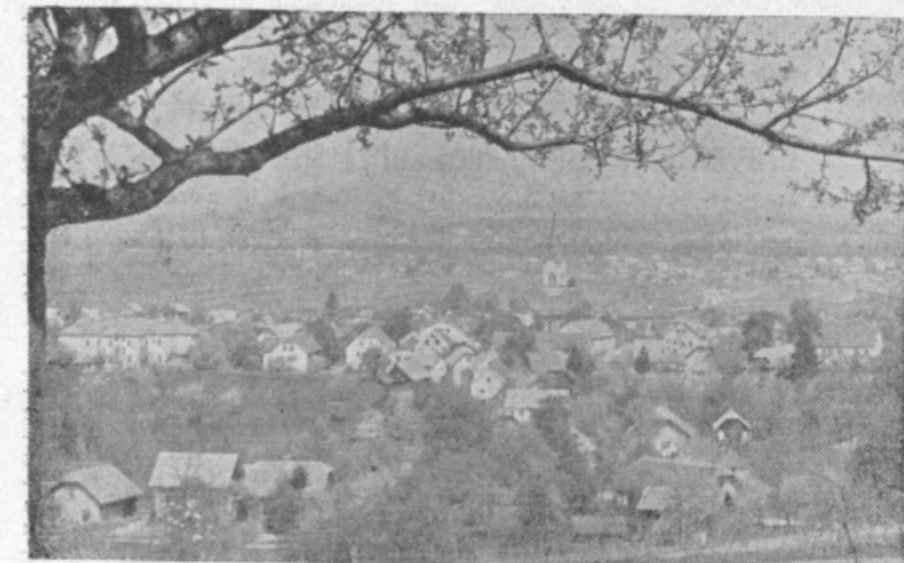
Preboldska KZ zavzema okrog 2250 ha zemlje. Na tej zemlji živi 840 ljudi. Od tega je mladine od 15 do 18 let 100 po številu, starcev in otrok do 15 let sta-

V SZDL so vključeni domala vsi volivci preboldske občine. Ni še dolgo, odkar smo uvedli v Preboldu novost, da mlade novince javno in slovesno sprejemamo v članstvo. Mladinec nekoč ni vedel, kdaj je postal član SZDL, dokler se ni pri njem zglasil zbiratelj članarne in ga opozoril na člansko dolžnost. Zdaj pa vabimo osemnajstletnike k skupni proslavi. Socialistična zveza v Preboldu posega v vse vaše probleme in koordinira delo z vsemi organizacijami in društvi. Včasih nam nekaterih problemov tudi z združenimi močmi in z najboljšo voljo ni moč rešiti. Tako na primer vemo, da je delavsko samoupravljanje po malih podjetjih slabo, ker ni zrelega kadra. Z mesarji se na moč jezimo — ne gre jim namreč v glavo, da jim je bila trgovina z živino vzeta iz rok. Tem ljudem vsa kontrola ne more do živga. Naša krajevna mesnica n. pr. prodaja meso po 270 din, »Planina« iz Celja (ki ima brez dvoma večjo režijo) pa po 260 din. Še huje kot z mesnicami pa je z gostilnami pri nas. Vseh 8 gostiln je v zasebnih rokah.

KMETJE PRAVIJO: NISMO LAČNI, NE ŽEJNI, TODA DENARJA NI...

Pri kmetu Kregarju so sobotni popoldan vasovali sosedje — kmetje: Ribič, Kramar in še nekateri. Priluhnila sem njihovem sproščnemu razgovoru »Hmelj nas preživlja, je že res. Nismo lačni, nismo žejni, toda denarja ni. V zadruge gremo v jeseni samo »tablico poljubit«, denar pa ostane kar notri, ker smo dolžni. Sicer pa brez zadruge ne moremo živeti. Letos so bili obiralci na boljšem, hmeljarji pa na slabšem, ker je bil manjši škaf. Pa še pri tem manjšem škafu je letos obiralce dobil 10 din več. In davki, davki — ni da bi govoril.«

Se so malo potarnali, malo pomodrovali, pohvalili svoj krajevni odbor, občino Zalec, ki jim sicer gre na roko, izpraznili še kozarček »novoga« in spet odšli na delo. Zgarani, suhi, malce upognjeni, in s svojim »sobotnim strniščem« na obrazu videti mnogo starejši od svojih let. Pridne, žuljave roke so se spet pripognile k zemlji, ki jih preživlja. Gledala sem za njimi in si mislila: znate zabavljati, znate primojšiti, toda znate pa tudi delati. Če bi ne imeli tako pridnih kmetov, Savinjska dolina ne bi tako napredovala...

Ne samo lep, tudi napreden kraj je Prebold v Savinjski dolini...

orisa komunalno dejavnost preboldskega krajevnega odbora. Vsekakor je smatral za potrebno, da omeni najprej gradnjo vodovoda, ki je pomenila eno največjih akcij Prebolda po osvoboditvi. Vodovod so začeli graditi leta 1951 in danes že služi svojemu namenu. Vse vasi so že priključene, le manjši zaselki še čakajo. Druga velika akcija Prebolda je bila javna razsvetljava. Lansko leto so elektrificirali predel od Prebolda do mostu proti Dolenji vasi, letos, odnosno prihodnje leto pa pride na vrsto center proti graščini do weekend naselja pri bazenu. V krajevnem načrtu pa je še elektrifikacija Kaplje in Latkove vasi ter gornji Prebold.

Prebold je bolj industrijski kot kmečki kraj. Poleg tekstilne tovarne so tu še precej močna lokalna podjetja. Stanovanjsko vprašanje — priznava tovariš Potočnik — so v Preboldu bolj slabo reševali. »Ko so bila še sredstva za to, se nismo znašli, danes pa je težje«. Tovarna je delno rešila stanovanjski problem za svoje ljudi s 24 stanovanji v bivši graščini z novim četvorčkom.

KAJ PRAVI NAPREDEN KMET POTOČNIK?

Začel je pri cestah. »Ceste so se pri nas zboljšale, ni kaj reči, toda gozdne ceste in poti so še slabe. Za gozdne poti bi pa že lahko več prispevala gozdna uprava, saj plačujejo kmetje precej v te sklade. Gozdnih poti smo doslej največ uredili sami, ko smo pri zadruzi organizirali skupnost petnajstih kmetov. Uredili smo več kot 3 km ceste.

V Savinjski dolini je bila že prej neke vrste kooperacija, saj kmet brez zadruge ni mogel obstajati. Sam si svoje gospodarjenja brez njene pomoči ne morem več predstavljati. Zadruga mi toliko pomaga s svojimi traktorji, da lahko 6 hektarske površine obdelam sam z ženo in rejenko. Letos smo se splošno vsi kmetje v Preboldu odločili, da bomo sejali v kooperaciji pšenico. Zase pričakujem, da bo mi dala »Italijanka« 50 stotov na hektar, saj mi je doslej »Bavarska kraljica« dajala 40 stotov.

Naš kmet posveča vedno več pozornosti tudi krmnim rastlinam. Morda bo moji letošnji izredni pridelek pese (gomoj tehtal tudi do 8 kg) dal pobudo ostalim kmetom, da bodo opustili vodeno repo in sadili v glavnem peso. S peso krmim tudi krave in lahko se pohvalim z izborno mlekarico, ki mi daje 20 kg mleka dnevno.

Hmelj pri nas dobro uspeva in imamo okrog 330.000 sadik. Sicer kmete hiperprodukcija hmelja na svetovnem tržišču nekoliko zaskrbljuje, vendar preboldski kmet kar ne bi znal nehati hmeljariti.

Naš kmet se tudi zelo rad izobražuje. V zadruzi imamo pevski zbor, kjer pojo v glavnem kmetje. Imamo pa še ženski pevski zbor in zbor Svobode. V Kulturnem domu imamo televizijski aparat in zvečer kmetje kar težko čakamo, da si umajemo umazane roke, poverčemo v naglici in gremo v naš Kulturni dom. Radi tudi čitamo knjige in imamo 300 izvodov Kmečke knjige, 80 izvodov Ljudske knjige in 150 izvodov Prešernove. Po napornem dnevnem delu najdemo dovolj razvedrila v čitalnici, kjer so nam vsi dnevi in drugi časopisi na razpolago.

Šentjanž v drugi luči

Na članek »Šentjanž nekoč in danes«, ki smo ga nedavno objavili v našem časopisu, se je oglasil domačin tov. Z. K., ki nam je Šentjanžane prikazal tudi v drugi luči. Njegovo pismo objavljamo v celoti:

»Šentjanžani so bili upravičeno razočarani, ko so prebrali članek, v katerem med drugim piše, da je Šentjanž prinesel temno dediščino iz NOB, da je bilo tu križarsko gnezdo itd. Res je, da je tu delovala križarska banda, toda vzrok ni bil nazadnjaštvo prebivalstva, ampak predvsem slučaj, da je bilo nekaj članov te tolpe doma v sosednji občini.

Res je pa tudi, da so jim naselili le redki Šentjanžani, da to ni bil množičen pojav, kot se prikazuje v članku. Množičen pojav ni bil zato, ker so Šentjanžani prinesli iz NOB zelo svetlo, ne pa temno dediščino.

Šentjanž je bil pri okupatorju zapisan kot »banditsko ozemlje«. Tu so našli zatočišče borci in tudi ranjenci že od leta 1942 dalje. V Šentjanžu bi težko našel hišo, ki ni sodelovala v NOB. Brigade so dobivale tu preskrbo in zavetje. Nad 50 Šentjanžanov se je borilo v vrstah NOV, 15 borec pa je dalo tudi svoja življenja za našo svobodo. Leta 1944 so v Šentjanžu že delovali 3 odbori OF in mladinska organizacija.

Takoj po osvoboditvi pa so Šentjanžani sami na lastno pobudo organizirali politične množične organizacije. Šentjanžani že po svojem socialnem sestavu pripadajo naši socialistični družbi. To dokazujejo tudi s svojim delom po osvoboditvi. Že leta 1953 so pričeli graditi zadružni dom, v katerem so že razni poslovni prostori — kinodvorana, traktorska postaja itd. Elektrificirana je že skoraj vsaka hiša. Tu je doma nad 200 članov delovnega kolektiva velenjskega rudnika, kateri je znan kot vzoren kolektiv predvsem v skrbi za delovnega človeka, za dvig storilnosti itd. Iz rudnika pritekajo v Šentjanž mesečno milijoni, tako da sedaj v Šentjanžu ne poznajo revščine kot pred vojno. To pa znajo tudi ceniti. Tudi kmetje so po vojni krenili na napredno pot. S pomočjo zadruge so modernizirali svoje obrate, stroje jim goni elektrika, imajo vzorna hmeljišča itd.

Šentjanžani so napredni, marljivi in pametni ljudje. Niso iz takega testa, da bi se dali »kupiti« za 300.000 din, ki so jih dobili ob priliki poplave, kot piše članek, ampak so pripadali naši socialistični družbi že v času NOB.

Cudno, da tovariš Lešnik, ki je dal podatke za članek, vsega tega ne ve? Saj je Šentjanžan, bil je nekaj let službeno odsoten in je bil doma tudi za časa okupacije. Izgleda, kakor da ni nikjer sodeloval, da preteklost in sedanjost Šentjanža tako malo pozna. Da so bili sebični, vdani pijančevanju itd., vse to piše v članku. To pa ni povsem tako. O kakem izrazitem pijančevanju v Šentjanžu se ne more govoriti. Kolikor se je pa pilo pred leti, se pije tudi sedaj. So pač povsod ljudje, ki radi včasih malo globlje pogledajo v kozarec.

Z. K.

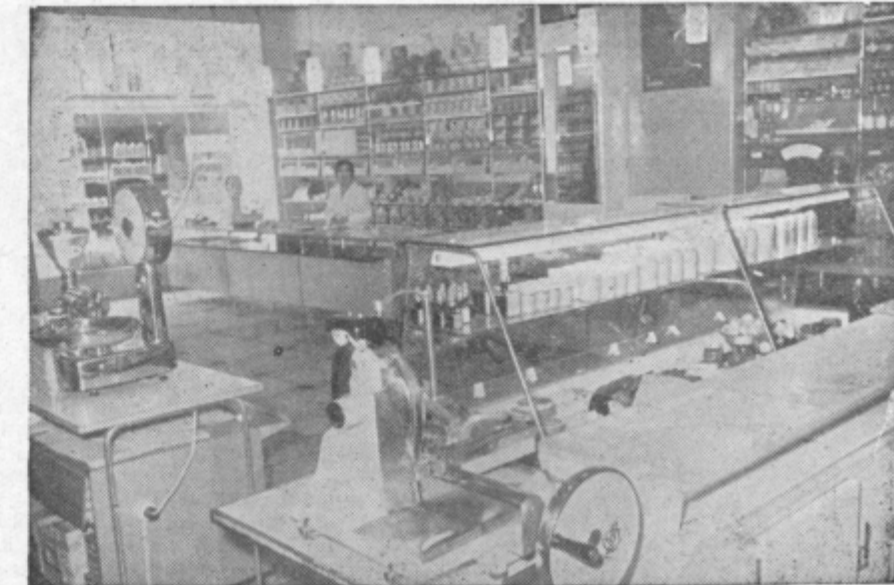
žena*dom*družina*žena*dom*družina

Privoščite otroku dovolj spanja

Kakor pri odraslem, tako tudi pri otroku nered v spanju povzroča živčnost in druge nepriljetne motnje. Otrokov spanja ne smemo brez važnih vzrokov nikdar motiti, saj je spanje pri otroku izredno važno — včasih celo važnejše kot njegova prehrana. Čim mlajši je otrok, tem več spanja potrebuje. Do predšolske dobe naj spi otrok do 12 ur dnevno.

Otrokova spalnica naj bo zatemnjena, ker je spanje v temnem prostoru bolj globoko in osvežujoče. Izkušnje namreč učijo, da otrok tem bolje spi, čim manj je podvržen zunanjim čutnim vplivom. Matere se pogosto pritožujejo, češ, da otrok zvečer ne more spati. Povečini je to posledica kakega vzgojnega pogrška. Morda je otrok prepozno večerjal, morda je bila hrana pretežka — ali pa je otrok še vse preveč pod vtisom dnevnih dogodkov (živahne in razburjljive igre). Paziti je treba, da gre otrok pravočasno k počitku, kajti točnost je bistvena pomena za otrokovo spanje. Otroci bi morali biti najpozneje ob 8. zvečer že v postelji. Nerednost v tej zadevi povzroča pri otroku živčnost in vrsto drugih nepriljetnih motenj.

Če ne moreš otroka pravočasno pripraviti do spanja, opusti tu pa tam opoldansko spanje in tako bo otrok zvečer hitreje in lažje zaspal. Sploh pa je

V taki trgovini je kupovati užitek, kajti čistoča in red imata tudi svojo ceno...

Zastopnice italijanskih žena zadružnic v celjskem okraju

Na koncu desetdnevnega obiska po Jugoslaviji se je uradna delegacija italijanskih žena — zadružnic preteklo soboto ustavila v Celju. Tako so gostinje najprej sprejeli na okrajnem Zavodu za pospeševanje gospodinjstva, kjer so se v razgovoru s tov. Vinko Simoničevom, nadalje z drugimi predstavnicami Zveze ženskih društev, žena — zadružnic in prav tako v razgovoru s podpredsednikom Okrajne zadružne zveze Franjem Jerajem seznanile z delom in udeležovanjem naše žene na vseh področjih družbenega uveljavljanja, zlasti pa še v

zadružnih organizacijah. Po tem sprejemu so obiskale kolektiv mehanične tkalnice Metka v Celju, v popoldanskih urah pa krenile v Savinjsko dolino. Prvi obisk je veljal kmetijski zadruzi v Sempetru, kjer so si ogledale zadružne naprave in objekte ter se pogovarjale s tamošnjimi ženami. Ob tej priložnosti so si ogledale še rimske izkopanine. Končno so se odpeljale na Tabor, kjer so se ustavile pri tamošnji kmetijski zadruzi in med drugim obiskale tudi osnovno šolo v bližnji okolici.

-mb-

Da bodo volitve v zadružne svete čim boljše potekale...

Te dni so v konjiški občini zadnje priprave za volitve v nove zadružne svete, ki bodo v nedeljo. Na kandidatnih listah vseh štirih zadrug v občini je okoli 200 kandidatov. Med njimi je precej mladih, to je takih, ki so s svojim delovanjem v aktivnih mladih zadružnikov in v ostalih organizacijah že dokazali, da jim lahko poverimo težje in odgovornejše naloge pri vodenju zadruge. Na kandidatnih listah je tudi več žena, ki bodo po izvolitvi lahko aktiv-

neje pristopile k delu, prav tako pa so med kandidati tudi dokaj dobro zastopani delavci in uslužbenci, ki so zaposleni v zadrugah. Ti so sicer tudi dosežali imeli v upravnih odborih zadrug svoje predstavnice, toda njihov vpliv pri vodenju zadruge dostikrat ni prišel v dovoljni meri do izraza. S tem, da jih bo sedaj precej več izvoljenih v zadružni svet, bo seveda njihov vpliv mnogo večji, istočasno pa bo tudi večja njihova odgovornost pri samem upravljanju.

»CENTER« najljepša špecerijska trgovina v Celju

V Celju smo zadnja leta obnovili precej gostinskih lokalov in je treba gostinstvom podjetej veliko podjetej. V mnogo manjši meri pa so se znašla trgovska podjetja v Celju, ki razen redkih izjem po osvoboditvi še niso obnovila svojih zastarelih lokalov, niti niso izmenjala dotrajanega inventarja. Seveda so bili za to tudi objektivni razlogi in zato ne gre podcenjevati dobre volje vsaj nekaterih trgovskih podjetij. Toda v Celju nismo do nedavnega imeli niti ene špecerijske trgovine, ki bi bila renovirana po vojni. Da pa se z dobro voljo in z energično prizadevanostjo vendarle nekaj doseže kljub oviram, je dokazala trgovina »Center« na Tomšičevem trgu, ki je v rekordnem času — v dobrem mesecu — svoj zastareli lokal spremenila v najmodernejšo špecerijsko trgovino v Celju.

Skrajna je bilo mišljeno, da bi bila to prva špecerijska trgovina v Celju, ki bi delala po principu samopostrežbe. Te zamisli iz objektivnih razlogov zaenkrat niso mogli uresničiti. Vendar pa je vsa oprema tako narejena, da lahko lokal vsak čas spremenijo v samopostrežno trgovino. Zaradi pomanjkanja embalaže pa tega seveda še ne bo moč v doglednem času storiti. Lahko pa v tej trgovini že kupimo v okusnih vrečkah nekatera živila, kot sladkor, riž itd.

Odkar so to trgovino tako okusno uredili in opremili — tudi živila so razvrščena z izredno finim aranžerskim okusom — je promet v 14 dneh skoro tako narasel kot prej v celem mesecu. Ob pulitih se iz dneva v dan tare množica potrošnikov, mnoge privablja že sama radovednost, da si ogledajo moderno špecerijsko trgovino.

☆ SODOBNO GOSPODINJSTVO

Pravkar je izšla izredno bogato ilustrirana dvojna številka »Sodobnega gospodinjstva«. V uvodu prinaša obširno poročilo, dopolnjeno s številnimi fotografijami z letošnje velike razstave »Družina in gospodinjstvo« v Zagrebu.

V tej številki je objavljeno tudi nadaljevanje članka o mehaničnem pranju, (sušilne naprave in likalni stroj). Zanimiv je članek o uporabi električne energije v gospodinjstvu.

Kako opremiti predstavo, da bo videti tedna in praktična, o tem berite v članku »Nekaj besed o predstavi«. Nadalje vsebuje revija članek o novem laku za lesena tla in leseno pohištvo, ter napotke za shranjevanje požnega sadja.

Na številna vprašanja, ki jih je med letom prejelo uredništvo v zvezi s sladlodeom, prinaša ta številka izčrpen članek o sestavi, pripravi in hranilnem učinku sladlodea.

Kot v vsaki številki, so tudi v tej zastopane stalne rubrike z jedinki, navodili za kvačkaje in ostale ročne spretnosti ter napotki za vrtnarje.

(Revija) Sodobno gospodinjstvo izdaja Centralni zavod za napredek gospodinjstva, Ljubljana, Miklošičeva 4. Letna naročnina 400 din.

V eni noči devet vlomov

Celjane je pretekli četrtek nemalo razburila vest, ko so zvedeli, da so neznan storilci v noči od srede na četrtek vlomili kar v 9 celjskih lokalov in odnesli večje vsote denarja, ki so ga našli v blaginjah. Tako številni vloni v eni sami noči kažejo na izredno drznost skupine zlikovcev, ki si je zbrala za svoj plen manjša in slabše zavarovana podjetja, in to celo v središču mesta. Na najbolj prometnih in osvetljenih predelih mesta so bile žrtve vlomilcev slaščičarna »Zvezda« v Prešernovi ulici, slaščičarna Koste Mihajloviča na Ljubljanski cesti in frizerski salon »Marko« v Stanetovi ulici. Nadalje so bili v isti noči izvršeni vloni v 5 lokalov na Mariborski cesti (slaščičarna Zrimšek,

mesnina »Deteljica«, poslovalnica Avtopromet Ljubljana, mlekarina in pekarna Gaberje), poskus vlomov v brivskem salonu Jožeta Sotlerja in vlon v mehanično delavnico v Bernekerjevi ulici. Kdorkoli je od prebivalcev mesta Celja in okolice slišal kakršnekoli pripombe v zvezi s temi vloni, videl v teh dneh kake sumljive ljudi v Celju ali po omenjenih lokalih, se naproša, da javi to preiskovalnim organom Tajništva za notranje zadeve Celje ali najbližji postaji Ljudske milice.

kronika nesreč

Filip Lapušek iz Sentjurja se je zastrupil s strupenimi gobami. Prepeljali so ga v bolnišnico. Pri padcu si je zlomil nogo Cvetko Cizelj iz Pedega pri Panikvi. 12 letni Branko Janežič iz Velenja je v Dobri padel s kolesa. Dobil je pretes možganov. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico. Pri padcu si je zlomil nogo Miloš Kolšek iz Dolenje vasi pri Preboldu. Kolesar je podrl Ivana Stermečki iz Lokrova. Pretresel si je možgane. Stane Slokan iz Ljubljanske ceste je padel pri delu s slikarske lestve. Zlomil si je nogo. 10 letna Marjana Trbovc iz Hotinja pri Panikvi je padla in si zlomila rebra. Martin Kranjc iz Celja si je pri padcu zlomil nogo. Vlado Hacin iz Celja je padel s kolesa. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico. Pri padcu z drevesa je dobil poškodbe na glavi Franc Kopitar iz Začreta pri Skofji vasi. Z motorjem je padel in si zlomil nogo Valentin Kropivšek iz Vranskega.

TURIZEM IN PROPAGANDA

celjski trg

Posebne izbire ni — bi lahko zapisali, vendar si lahko gospodinje nabavijo še vsakovrstne povrtine in zelenjave za spremembo svojih jedilnikov. Res pa je, da je v zadnjem času čutili pomanjkanje jajc na trgu, perutnina je tudi že precej pošla, za domače ribe pa zgloda, da pri gospodinjah ni preveč zanimanja. Slišijo se pripombe, da bi radi za spremembo imeli spet morske ribe na trgu.

Precej »drena« je opaziti pri mlekaricah na trgu. Dostikrat stojijo gospodinje s kanglecami v vrsti in včasih še ob 9. uri čakajo na prihod prodajalke z mlekom. Le zakaj imajo več zaupanja od tega mleka, — ko je cena vendar ista kot v mlekarini in gospodinje vedo povedati, da ni to mleko prav nič boljše od mleka, ki ga prodajajo mlečne poslovalnice.

gibanje prebivalstva

V času od 1. do 8. novembra 1958 je bilo rojenih: 27 dečkov in 29 deklic. Poročili so se: Marijan-Peter Pavčič, elektrotehnik in Martina Selčan, delavka, oba iz Celja. Anton Jurš, pom. uslužbenec in Ana Zorman, trg. pomočnica iz Smartna v. R. d. Jurij Stingl, sofer in Ljudmila Srebot, čistilka, oba iz Celja. Alojzij Lipnik, rudar iz Prapreta in Jožefa Šesko, gosp. pomočnica iz Celja. Ivan Potočnik, delavec iz Slatine in Jožeta Dimec, gospod. pomočnica iz Samrina v. R. d. Jurij Stingl, sofer in Marija Dimec, delavka, oba iz Celja. Ivan Rohnik, delavec in Friderika Zibret, delavka oba iz Celja. Umrli so: Majda Arceč, otrok iz Stenice, stara 5 mesecev. Helena Jelen, gospodinja iz Celja, stara 68 let. Franc Knez, upokojenec iz Sedraža, star 54 let. Franc Turnšek, posestnik iz Javornika, star 56 let. Ivana Mali, gospodinja iz Brnice, stara 66 let. Angela Zager, gospodinja iz Dobriše vasi, stara 68 let. Vinko Kremplj, izvošček, iz Celja, star 78 let. Franc Rozman, posestnik iz Gorice p. Smartnem, star 74 let. Olga Spes, otrok iz Sp. Tranovelj, stara 3 mesece. Helena Lapornik, posestnica iz Poljane, stara 74 let.

OBČNI ZBORI SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Dosedaj so štiri sindikalne podružnice v konjski občini že imele občne zbornice, ki so dobro uspeli. Največ občnih zborov bo do konca tega meseca. Z ozir na veliko število zaposlenih bodo v podružnici TKO Zreče volili na sestankih članstva po obratih delegate za občni zbor, dočim bodo v vseh ostalih podružnicah na občnih zborih sodelovali vsi člani. L. V.

pismo uredništvu

»V našo hišo že menda od vsega začetka prihaja vaš list, katerega Galičani zelo radi čitamo in ga posojujemo tudi sosedom. Ker se iz Galicije le redko kdo oglasi, bom jaz prekinil molk. Star sem 63 let in kmet po poklicu. Že v mladih letih sem bil vedno pristaš naprednega gibanja in zato bil od duhovščine in klerikalcev preziran. Ko sem bil nekaj let pri svojem stricu v Trstu, sem se seznanil s tamkajšnjimi vodilnimi Slovenci in bil nekaj časa član političnega društva »Edinost«. Leta 1922 sem s pomočjo tov. Cebularja (ki živi sedaj v Ljubljani) ustanovil v Galiciji socialdemokratsko stranko. Med okupacijo sem ves čas sodeloval z NOB in mnogo pretrpel. Sedaj me je revmatizem priklenil na posteljo, za delo sem nesposoben in tičim osamljen v svoji sobi. Edino zvezo s svetom mi še prinaša vaš časopis, ki ga zelo rad prebiram. Tu v tem zakotnem kraju je marsikaj novega in če želite, vam bom včasih kaj napisal. Vas tovariško pozdravlja zvesti naročnik

Ivan Ahtik, Galicija 14

Tov. Ahtik!

Seveda nas bo veselilo, če se boste večkrat oglašili v našem časopisu, saj nam je znano, da v vašo odmaknjeno vasico s kaj hitrimi koraki prodira napredek. Zelimo vam zdravlja in vas lepo pozdravljamo!

Uredništvo

STUDIJSKI GRADIVA VII. KONGRESA ZKJ V SLOV. KONJICAH

Ta teden se je v Slov. Konjicah pričel seminar za člane ZK, na katerem bodo več mesecev tedensko po enkrat proučevali gradivo VII. kongresa ZKJ. Prvo predavanje je vodil predsednik OLO tov. Riko Jerman, drugo pa tov.

NEVLJUDNOST V AVTOBUSIH

Ko sem se večkrat z avtobusom vozil iz Lesične v Celje in nazaj, sem nekajkrat zapazil, kako neollikano se vede naša mladina v avtobusih. V neprijetnem spominu mi je ostal dogodek, kateremu sem bil nedavno priča. V Lesičnem sem čakal na avtobus. Na postajo sta prišla tudi dva fanta z materjo. Zasedli smo zadnje proste sedeže. Pri naslednji postaji pa je vstopila boleha, stara žena. Ko je prosila mladega fanta, naj ji odstopi sedež, je le-ta nevljudno odgovoril: »Saj niste vi prav nič več plačali kot jaz!« Starki je zmanjkalo besed, tako presenečena je bila nad tako surovim odgovorom. Jaz sem prav tako mlad človek, pa mi ni bilo treba reči, da bi vstal. Srečen sem bil, da sem bolehi stari ženic lahko ustregel.

Keramična Liboje je izpolnila svoj letni plan

PROIZVODNI USPEHI IN SOLIDNO FINANČNO STANJE SO REZULTAT IZVRŠENIH UKREPOV NOVEGA VODSTVA TOVARNE

V drugi polovici minulega leta je Keramična industrija Liboje zašla v velike finančne težave, tako da so bili potrebni sanacijski ukrepi žalske občine. To stanje je že povzročilo razne komentarje o rentabilnosti ali nerentabilnosti podjetja, ali ima sploh še perspektive za izboljšanje stanja in podobno. Sedaj, komaj pičlih 10 mesecev pozneje, se zdi skoraj neverjetno, da se je v tem podjetju stanje bistveno izboljšalo.

Poleg sanacijskih ukrepov (sanacijski znesek je bil vrnjen občini že pred več meseci), je imenovan tudi nov direktor, tov. Franjo Tilinger. Na sprememba je bila uspešna, kajti ukrepi, izvršeni v proizvodnji in upravi, so rodili uspeh, ki se ga v tako kratkem času ni nihče nadejal.

Že meseca oktobra je kolektiv Keramične industrije Liboje izpolnil letni plan po količini in vrednosti. Uspeh je toliko večji, ker je letni plan za 1958. leto po vrednosti za 11.438.000 din, po količini pa za 30 ton višji od lanske letošnje realizacije. Če še primerjamo letošnje proizvodnjo do vključno meseca oktobra s proizvodnjo v istem obdobju minulega leta, vidimo, da je letošnja realizacija za 316 ton, odn. za 73.596.000 din večja od minulega leta.

Nedvomno ima za dosežene uspehe celoten kolektiv zasluge, saj so le-ti rezultat kvalitetnejše proizvodnje, predvsem zmanjšanja škarta, boljšega loča in boljše koordinacije v vodenju podjetja, in ne morda tržne konjunktura.

-šk-

Človeku je treba posvetiti prvo skrb

Občinski sindikalni svet v Zalcu je resno zastavil delo, da bi čim bolj organiziral teden higijensko-tehnične zaščite, ki bo od 16. do 23. t. m. V ta namen se je sestala posebna komisija. Da bi čim širši javnosti, delovnim kolektivom in mladini prikazali vse nevarnosti pri delu in prometu, ogromno

škodo, ki jo delovne nezgode in obolenja sploh povzročajo našemu gospodarstvu, pa tudi kakšno je stanje na področju higijensko tehnične zaščite konkretno v žalski občini in v podjetjih na tem področju, bo v času od 16. do 23. novembra vrsta prireditev.

Tako ob v Zalcu osrednja razstava, nadalje bo slikovni material razstavljen po izloženih oknih vseh trgovin na področju občine. V Zalcu bo organizirano osrednje predavanje združenosti s predavanjem ustreznih filmov in diazitivov za delovne kolektive. Na Vranskem, Polzeli, Preboldu in v Zalcu bodo organizirane posebne kino predstave, združene s predavanji za mladino, po posameznih večjih kolektivih pa bodo organizirana posebna predavanja itd.

ObSS je tudi razpisal 23 nagrad za šolsko mladino. Te knjižne nagrade bodo razdeljene za najboljše risbe ali ročne izdelke, ki bodo prikazovali zaščito človeka, pri solarjih seveda predvsem prometno varnost.

-šk-

TRGOVSKO PODJETJE »PRI TEKSTILCU« PREBOLDO

sprejme POSLOVODJO

za poslovalnico 3 Sešče. Nastop službe 1. I. 1959. Plača po tarifnem pravilniku.

Prednost imajo samci. Stanovanje ni preskrbljeno.

UPRAVNI ODBOR KMETIJSKE ZADRUGE ROGATEC

razpisuje mesto RAČUNOVODJE IN ADMINISTRATORJA

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

Po belih sobah

nem oddelku 7300 poškodovancev, na oddelku aseptike pa nad 4300 ljudi. Veliko ljudi, ki so iskali pomoč v oddelku aseptike, je imelo bolezn, ki so izvirale iz poškodb.

In kako so se razširile kapacitete? Neverjetno malo. Leta 1948 je bilo na oddelku 160 postelj, danes jih je samo 38 več. Veliko večji napredek je bil storjen v opremljenosti kirurgije. Pred desetimi leti sta bili tu le dve operacijski dvorani, danes jih je pet, poleg teh pa še štiri ambulante in sodobno opremljen oddelek za poškodbe. Velika pridobitev bo dokončno urejen rehabilitacijski center, kateremu manjka samo še 5 milijonov za dokončno notranjo ureditev. Ta center je vseskozi »rentabilna« stvar. Če poškodovanec takoj po kirurški intervenciji začne z vajami že v bolnišnici, odpravi posledice poškodbe v treh tednih, medtem ko bi mu bilo potrebno po zakasnitvi (na primer v Laškem) tri mesece rehabilitacijskih vaj za odpravo istih posledic poškodbe.

Če bi torej kirurgija imela večje število postelj (zdej ležijo tudi v prostorih, ki so namenjeni za druge namene), bi bilo z materialnega stališča domala vse v redu. Nastal pa je problem, ki je težji od dejstva, da sem in tja kak bolnik ostane za dan ali dva celo na hodniku. Zato moramo od problema bolnikov preiti k problemu — zdravnikov ...

... Bil je običajen dan na kirurgiji. Niti ne raz-

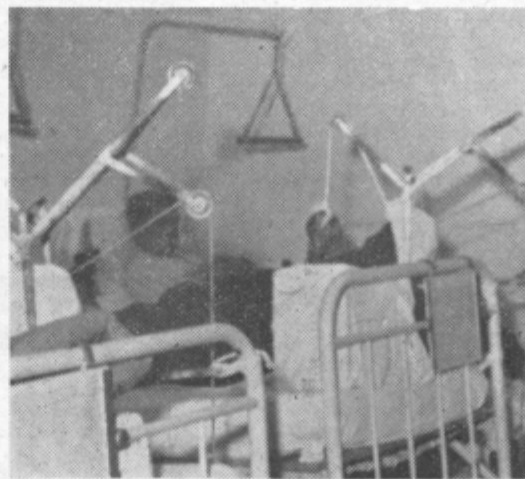
Primarij dr. Sušteršič: — Naš največji problem je pomanjkanje zdravnikov — specialistov ... —

Kraj, kamor si nihče ne želi priti in ki tisočim pomeni zatočišče upanja ter rešitve, je bolnišnica ... Ne vemo ne ure ne dneva. Zdravje je eno, bolezn pa brez števila. Število sovražnikov človekovega zdravja se je povečalo. Le majhna nepredvidnost in že je človek žrtev enega od kolesev v mehanizmu stoletja tehnike. Istočasno pa je napredek medicine razširil fronto boja za človekovo zdravje in življenje. Armada nekoč na smrt obsojenih se je skrčila. Vsaka bolniška postelja pomeni morda nekaj preranih grobov manj.

Tokrat vas torej popeljemo v kirurški oddelek celjske bolnišnice med bolnike in zdravnike in med probleme teh in onih.

Na hodniku se srečamo s prvimi ... Pred uro so morda hodili še prav tako samozavestno. Potem majhna nepredvidnost, neroden korak, mogoče kozarček preveč, in zdaj so tu na vozičkih, blede in od bolečine stisnjenih zob ... Čakalnica, vsak dan prepolna, je kot diagram vsakodnevnih nevarnosti. Nekateri pridejo in spet gredo, drugi ostanejo. Neredko pa v belih sobah završi kot v panju ... Nekje se je pripetila nesreča ... Začne se boj za zdravje in kako pogosto tudi za življenje človeka ...

Poškodbe so v zadnjem desetletju neverjetno narasle. Leta 1948 je na kirurgiji iskalo pomoč okoli 8000 državljanov. Vsa leta pozneje je število naraslo in to predvsem v breme poškodbenega oddelka. Lani pa se je na kirurgiji zdravilo okoli 23.000 ljudi. Od tega števila je bilo na poškodbe-

Še včeraj je morda hodil samozavestno, potem pa ...

burljiv. Zdravniški kader je bil takole razporejen: Primarij dr. Sušteršič je operiral v veliki aseptični operacijski dvorani. Asistiral mu je dr. Laker, v pomoč pa mu je bila tudi dr. Seletova. Pri težki operaciji, ki je trajala nad tri ure, je anesteziistu dr. Cetini pomagala še dr. Reja. Tej »ekipi« je priključen še cel štab srednjega kadra ter pomožnih oseb od instrumentarke do čistilke.

V drugi operacijski dvorani je istočasno operiral dr. Rojc ob asistenci dr. Orla ter ob pomoči dr. Cremonjakove. Tu je bil zavzet drugi anesteziist dr. Hrašovec.

Medtem sta v ambulanti, ki je bila polna kot običajno, opravljala svojo dolžnost dr. Rebeušek in dr. Uršičeva. Tu so se vrstile male poškodbe, prevezovanja, zlomi itd. Praktično je bil zaseden celokupni zdravniški kader na kirurgiji od primarija pa do najmlajšega zdravnika-stažista.

Toda kaj bi se zgodilo, če bi v tem trenutku prišlo nekje do nesreče, ki bi terjala enega ali pa celo več težkih ponesrečencev? V takem primeru bi bila celjska kirurgija skoraj brez moči ...

Kader — to je poleg nekaterih drugih problemov najbolj pereč problem. Sistematizacija mest na kirurgiji predvideva za normalno delo oddelka 18 kirurgov. S stažisti vred pa jih je danes komaj 8. Zdravniki so preobremenjeni, saj je dr. Lu-

Po neprespani noči dežurstva težka operacija, ki bo trajala najmanj tri ure ...

Ambulanta na kirurgiji je dan za dnevom nabito polna ljudi, ki iščejo pomoči ...

šport • šport • šport • šport • šport

BELEŽKE S KONGRESA TELESNE KULTURE V BEOGRADU

Ostra obsodba profesionalizma

Vsi delegati so z viharim plaskanjem pozdravili razpravo generalpodpolkovnika tov. Javničarja...

VLOGA KOMUN PRI REŠEVANJU MATERIALNIH IN KADROVSKIH PROBLEMOV TELESNE KULTURE

Največje bilo mnenje določene kroga ljudi ki so pričakovali, da bo kongres rešil tudi nadaljnjo finansiranje naše telesne kulture...

NOGOMET:

Dragoceni točki z Jesenic

Tesna zmaga Kladivarja s 5:2 (2:2) na Jesenicah je bila več kot dragocena. Sicer zaradi slabega kolicnika v danih in prejetih golih Kladivar se vedno počiva v spodnjem delu lestvice...

ATLETIKA:

ZMAGA LESKA V BEOGRADU V počastitev kongresa telesne kulture je bila v Beogradu tudi v izpompatni vselejski dvorani športna prireditve, na kateri je Lesek Roman premagal v odsotnosti Lorgerja vse najboljšje jugoslovanske sprinterje z Dragasievcem na čelu...

PRVENSTVO CELJA V KOSARKI ZA ZENSKE

V soboto popoldne sta igrali ekipi Gimnazije in ESS za naslov prvaka mesta Celja v kosarki za 1958. Zmagala je ekipa Gimnazije z rezultatom 22:10 (5:4) in tako osvojila naslov prvaka.

V Juteksu dobro gospodarijo

NA SEJI DELAVSKEGA SVETA SO OBRAVNAVALI KNJIGOVODSKI OBRACUN ZA 9 MESECEV DELA — DRUŽBENI PLAN DOSEŽEN 82% — PREKO 115 MILIJONOV DOHODKA — PREDVIDOMA BO LETOS VREDNOST BRUTO PROIZVODA PRVIC DOSEGLA MILIJARDO DINARJEV

Ze ob polletju je kazalo, da letos »Juteks« v Zalcu zelo dobro izpolnjuje planske naloge. To dejstvo je kolektiv še potrdil s svojim delom do vključno tretjega tromesečja, ki ga je obravnaval na svoji nedavni seji delavskega sveta.

Kolektiv je bil letošnjo pomlad — enako kot pretežna večina tekstilnih tovarn v našem okraju — zelo prizadeta s prepovedjo izvoza tekstila. Toda kolektiv ni čakal na bilo kakšne olajšave, opustil je proizvodnjo izvoznih artiklov in prešel na pospešno proizvodnjo blaga za domačo potrošnjo.

izvodno tehničnega platna, ki se rabi za proizvodnjo pnevmatik. Tako so s svojim proizvodnim uspehom dosegli to, da so krili celotno potrebo v tovarni »Sava« Kranj po tehničnem platnu, ki ga je to podjetje doslej uvažalo.

Clani delavskega sveta so ugotovili, da je ostvarjeni dohodek rezultat izključno zalaganja kolektiva in niti v najmanjši meri posledica tržne konjunktore. Vendar je kolektiv tudi pri določanju deleža čistega dohodka za osebne dohodke delavcev sklepal tako, kot je že ves čas ukrepal pri delu: Kljub dokajšnjim razpoložljivim sredstvom, so za obdobje do konca leta odredili le izplačilo polovice plače po tarifnem pravilniku, ki se bo izplačala konec oktobra v višini 30%, v novembru in decembru pa še dvakrat po 10% enomesečne plače.

objave in oglasi • objave in oglasi

CEPLJENJE OTROK PROTI OTROSKI PARALIZI

Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo pri Občinskem ljudskem odboru Celje poziva vse starše otrok, rojenih v času od 1. 4. 1957 do 30. 5. 1958, da prinesejo svoje otroke na cepljenje proti otroški paralizi, ki bo v prostorih Otroškega dispanzerja Celje, Gregoričeva ulica, dne 20. 11. 1958 ob 14. uri.

Ravno tako obveščamo starše, da bo isti dan cepljenje predšolskih otrok, t. j. rojenih v času od 1. 1. 1951 do 30. 5. 1957, ki so bili zaradi bolezni ali odsotnosti cepljeni v preteklem letu le enkrat ali dvakrat.

MLADINA OKRAJA CELJA POZOR!

Okrajni štab MDB pri OK LMS Celje poziva vse mladince in mladinke, ki so sodelovali na izgradnji avtoceste »Braitava« in enotnosti in na lokalni akciji na Menini planini ter ostalo mladino, da sodeluje na otvoritvi avtoceste, ki bo dne 25. novembra t. l.

Obveščamo prebivalce mesta Celja, da bo naše podjetje v času med 5. novembrom in 1. decembrom t. l. izvršilo javno deratizacijo (uničevanje miši in podgan) na odjemnem področju mesta, vključno predel Dekove ceste, Mariborska cesta do Bežigravske ceste, ob industrijskem tiru do mesta, Teharska cesta, Breg in Otok.

Polg ulic in trgov bomo razkuževali tudi stavbe Uprave stanovanjskih zgradb. Zaradi učinkovitosti akcije priporočamo zasebnim lastnikom zgradb, ki jih sami upravljajo, kakor tudi vsem lastnikom lokalov, trgovin, delavnic in gostilne ter industrijskim obratom, da naročijo pri ekipi za razkuževanje, ki jih bo obiskala, ali predhodno v upravni pisarni podjetja izvršite deratizacijo njihovih prostorov.

Opozarjamo vse lastnike domačih živali, da pazijo na njih, da ne bi prišlo do zastrupitve. Javne naprave Celje, Zidanska 18 Na skalnici kleti ob 10.30

JAVNI OPOMIN Castno sodišče pri Gostinski zbornici za okraj Celje je na javni ustni razpravi dne 18. 8. 1958 izreklo proti članu gostinske zbornice ZAGAR VALENTINU, gostilničarju iz Topolšice

JAVNI OPOMIN Z OBJAVO V TISKU, ker je dajal alkoholne pijače že vinjenim osebam. Sodišče je opozorilo obdolženca, da bo ob ponovnem primeru dajanja pijače že vinjenim gostom predlagalo odvzem obrtnega dovoljenja. Imenovanemu je bilo tudi naloženo povračilo stroškov postopka.

GOSTINSKA ZBORNICA ZA OKRAJ CELJE

radio 202m

Nedelja, 16. novembra 12.00 Pogovor z državljanji 12.10 Zabavna glasba, vmes objave 12.15 Zeleni ste — poslušajte!

Ponedeljek, 17. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Cowbojski napravi 17.20 Sportni tednik 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 18. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 V plesnem ritmu z ansamblom »Metronom« 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 19. novembra 17.00 Celjska kronika 17.15 Domače viže igra kvintet »Kamil« 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 20. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Čajeta ženski pevski zbor »Svobode« 17.20 Store pod vodstvom B. Ferlinca in moški zbor »France Prešeren« iz Vojnika pod vodstvom M. Lebiča 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 21. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Nada Jelovšek: »Ob tabornem ognju v Mozirju« — reportaža 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 22. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Za vsakogar nekaj 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

ADMINISTRATORKO z administrativno šolo in znanjem strojepisja išče GOZDARSKA POSLOVNA ZVEZA, CELJE, Cankarjeva ul. 1. Nastop službe s 1. decembrom. Plača po tarifnem pravilniku.

PARAGIN je najnovejšo sredstvo proti vnetni obliki paratuzeloze in obolenjem dlesne. Nadijo lekarne in drogarje.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 603-11-606-1/3-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN POLLETNA 250 DIN, CETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA VAS sprejme v službo takoj ali po dogovoru KMETIJSKEGA TEHNIKA Pogoj: tehnik, po možnosti samski, ker trenutno ne razpolagamo s stanovanjem. Prav tako sprejememo honorarnega BLAGAJNIKA. Dnevna zaposlitev 3 do 5 ur. Plača po dogovoru. Vsi zainteresirani naj se osebno ali pisмено javijo na naslov do 20. 12. 1958.

Komisija za imenovanje direktorjev Občinskega ljudskega odbora Celje razpisuje mesto POSLOVODJE gostilne »KOSTANJEVICA«, Celje Ljubljanska cesta Pogoj: kvalificiran gostinski delavec z vsaj petletno prakso na poslovodskem mestu. Pomudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in kvalifikacij ter potrdilom o nekaznovanju je poslani na tajništvo Občinskega ljudskega odbora Celje do 2. 12. 1958.

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE, LJUBLJANSKA CESTA 13 sprejme PISARNIŠKO USLUŽBENKO odnosno uslužbenca za dela v računovodstvu s potrebno šolsko izobrazbo in nekaj prakse. Nastop službe takoj.

radio 202m Nedelja, 16. novembra 12.00 Pogovor z državljanji 12.10 Zabavna glasba, vmes objave 12.15 Zeleni ste — poslušajte! Ponedeljek, 17. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Cowbojski napravi 17.20 Sportni tednik 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Torek, 18. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 V plesnem ritmu z ansamblom »Metronom« 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Sreda, 19. novembra 17.00 Celjska kronika 17.15 Domače viže igra kvintet »Kamil« 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Četrtek, 20. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Čajeta ženski pevski zbor »Svobode« 17.20 Store pod vodstvom B. Ferlinca in moški zbor »France Prešeren« iz Vojnika pod vodstvom M. Lebiča 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Petek, 21. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Nada Jelovšek: »Ob tabornem ognju v Mozirju« — reportaža 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Sobota, 22. novembra 17.00 Celjska kronika 17.10 Za vsakogar nekaj 17.30 Zeleni ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

PRIJAVE ZA TECAJ ANGLESKEGA JEZIKA Trgovinska zbornica za okraj Celje, Miklošičeva 5, telefon 27-48, priredi 4-mesečni tečaj angleškega jezika po intenzivni metodi. Pričetek tečaja bo prvi dan meseca decembra. Ker je le še nekaj mest nezasedenih, pokličite s prijavo. Prijave bomo upoštevali po vrstnem redu dostopja, sprejemali pa jih bomo do 28. novembra.

TRGOVSKE POMOČNIKE — PRODAJALCE za novi benicinski servis v Trbovljah in KURIRJA — VRATARJA za skladišče Celje, sprejmemo Nastop službe po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Pomudbe pošljite na »PETROL«, Celje.

Trgovina pri »ZVONU« sprejme skladiščne delavca in dostavljajca. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj!

Kmetijska zadruga Sempeter v Savinjski dolini, sprejme takoj blišnika za nadzor novega Hmeljarskega doma. Pogoj: kvalificiran upokojeneec. Na razpolago je komfortno samsko stanovanje. Nastop službe takoj, plača po dogovoru. Pomudbe pošljite Kmetijski zadrugi Sempeter S. dol.

Veletrgovsko podjetje »Petrošnik«, Celje Tomšičev trg ugodno prodaja osebni avto DKW, ki je registriran za leto 1958-59. Ogled dnevn od 7. do 15. ure. Prednost nakupa imajo podjetja in ustanove.

USLUŽBENKA z večletno prakso išče pisarniško zaposlitev v Celju ali v celjskem okraju. Pomudbe na upravo lista pod šifro »Marljava«. GOSPODINJSKA pomočnica z znanjem kuhe dobi zaposlitev pri tričlanski družini. Pomudbe na upravo lista.

PRODAM v mestu vseljivi poslovni lokal za pisarno, zastopstvo, tih obrti, ali za preureditev v stanovanje. Naslov v upravi lista. PRODAM ugodno lepe sušilne frizerske mašine. Glavnik Vidu, frizerka, Ljubljana, Mestni trg 18.

PRODAM motorno kolo »Triumph« 200. Selič, Laško. PRODAM posestvo (4 ha zemlje) ali zamenjam za hišo z nekaj zemlje. Naslov v upravi lista.

PRODAM štirivrstno kromatično harmoniko z 80 basi. Vprašati: Celje, Delavska 1. PRODAM prvovrstna namizna jabolka skrbno obrana (kanada in bobovec, lastni pridelek). Josip Kostanjšek, Celje, Trubarjeva 1.

KUPIM zlato za zobe. Naslov v upravi lista. KUPIM marmornato ploščo črno ali bele 70 x 2 cm. Naslov v upravi lista. KUPIM pianino. Pomudbe s ceno na upravo lista pod »Pianino«.

KUPIM nujno tretji zvezek Beriotove violinske note. Sancin, Glasbena šola, Celje. KUPIM motorno kolo. Plačam na obroke. Naslov v upravi lista.

MLAJŠA zakonca iščeta sobo. Zena bi pomagala pri gospodinjstvu. Pomudbe na upravo lista. GREM kot sostanovalka. Pomagam pri gospodinjstvu. Vprašati na upravi lista.

NUJNO ISČEM prazno sobo in dam lepo narado. Pomudbe na upravo lista pod šifro »Mnogo odsotna«. KATERA ZAKONCA brez otrok z dvosobnim stanovanjem v Celju bi zamenjala stanovanje na najlepši točki periferije v Celju, za enosobno komfortno stanovanje. Zena dobi stalno lažjo zaposlitev. Naslov v upravi lista.

PRAZNO sobo v mestu ali v bližnji okolici iščem. Pomudbe na upravo lista. IZGUBIL sem nalivno pero. Prosim poštenega najditelja, da ga odda pri računovodstvu Poliklinike Celje, Gregoričeva ulica.

NAMESCENEK, ločen ne po svoji krivdi z enim otrokom in lastnim domom tik pred upokojitvijo, želi življenjsko tovariščo do 48 let z nekaj gotovine. Pomudbe na upravo lista pod šifro »Zadovoljstvo«.

ZAHVALA Pripravljali odbor za proslavo občinskega praznika Mozirje in 15. obletnice ustanovitve brigade »Slavka Slandra« se zahvaljuje vsem družbenim organizacijam v občini Mozirje, ki so intenzivno sodelovale pri pripravi za proslavo »Tovariškega srečanja štajerskih borcev in aktivistov v Mozirju«. Nadalje se zahvaljuje TVD Partizan, ki je dal na razpolago prostor za prireditve, kolektiv in upravo podjetja LIN Nazarje, ki je opremil prostor. Zahvalujemo se godbi Ljudske milice iz Ljubljane, godbi iz Trbovelj in godbi iz Zabukovec, ki so mnogo prispevale k vedremu in slavnostnemu razpoloženju vse prireditve. Prav tako se zahvaljujemo vsem ostalim, ki so z damo ali s sredstvi prispevali k uspehi proslavi nepozabnega tovariškega srečanja starih borcev in aktivistov.

Občinski odbor Zveze borcev Mozirje

kino • kino • kino • kino KINO UNION, CELJE Od 13. do 16. 11., »V senci vislic«, ameriški barvni film Od 17. do 20. 11., »Sestres«, ruski barvni film — drama KINO METROPOL, CELJE Od 13. do 16. 11., »Aleksa Dundič«, jugoslovanski film Od 17. do 20. 11., »Zaostrite prostime«, česki film

Dvoboj pod vodo

Esperantske zanimivosti

Človek je premagal najvišjo točko na zemlji, ko sta se Hillary in Tensing povzpela na Mount Everest. Deviško nedotaknjena pa je ostala največja glo-

bina svetovnih oceanov, ki se prav za prav nahaja prav blizu najvišje gore na svetu, in sicer pri otoku Mindao. Tu je ocean globok 10.400 metrov.

narice izdelal batiskaf, ki je bil pripravljen za globino 4000 metrov. Pri tem sta mu pomagala Francoza Peer Vilim in Georg Yoa. Toda pri prvih poskusih se je batiskaf nekaj pokvaril in Italijani so zasobili Piccarda zase z obljubo, da mu bodo zgradili popolnoma novo potapljaško napravo. Tako so se trije sodelavci ločili.

Zdaj se je začela tekma. Francoza sta se avgusta 1953 potopila v globino 1550 metrov. Dva dni pozneje sta se Vilim in Yoa spet spustila v globine. Tokrat sta dosegla globino 2100 metrov. Piccard se je potem septembra v batiskafu »Trst« spustil 3150 metrov globoko.

Ta Piccardov uspeh je podkupil oba Francoza, ki sta se naslednje leto v februarju ponovno podala v jekleno potapljaško kabino. Takrat sta dosegla rekord, ki drži še danes. Potopila sta se do globine 4050 metrov. Zdaj pa se baje pripravljata na »obisk« najglobljeja brezna — v globino 10.400 metrov.

100-LETNICA ROJSTVA AVTORJA ESPERANTA SE BO SLOVESNO PROSLAVILA PO VSEM SVETU

Po vsem svetu bodo letos esperantisti slovesno praznovali 100-letnico rojstva Dr. L. L. Zamenhafa, moža, ki je genialno rešil problem jezikovne razcepljenosti med narodi. Človeštvu je dal skupen, nevtralen jezik, ki se danes vse bolj uveljavlja v mednarodnem življenju.

STOTISOČI IZVODOV ESPERANTSKEGA UČBENIKA V SOVJETSKI ZVEZI

Založba Inštituta za stike z inozemstvom v Moskvi obvešča, da pripravljajo izdajo esperantskega učbenika v dvesto tisoč izvodih. Avtor učbenika je znani pisatelj Ivan Sergejev. Učbenik sestoji iz treh delov: 15 lekcij z vajami, izbor literarnih setavkov in esperantsko-ruski slovar. Prejšnji uč-

benik, ki je izšel v 90.000 izvodih, je bil zelo hitro razprodan. Za novo izdajo je že več tisoč naročil.

URADNIKI ZDRUŽENIH NARODOV SE UČIJO ESPERANTO

Po obvestilu v dvotedenskem internem časopisu Zdrženih narodov »Sekretariat-News« sta v glavnem uradu Zdrženih narodov v New Yorku ustanovljena dva tečaja mednarodnega jezika esperanta, ki ju obiskuje 40 uslužbencev iz 18 držav, med njimi mnogo prevajalcev. Ob priliki dneva Človečanskih pravic so izdali Zdrženi narodi lepak o mednarodnem jeziku.

NAGRAJENA BELETRISTIČNA DELA V MEDNARODNEM JEZIKU

Na 43. mednarodnem esperantskem kongresu v Mainz, katerega se je udeležilo več kot 2100 esperantistov iz 59 dežel, je tričlanska komisija, sestavljena iz treh pisateljev (Anglija, Francija, Češka) slovesno razglasila nagradjenca literarnega natečaja v mednarodnem jeziku. Prvo nagrado za originalno poezijo je dobil italijanski pisatelj C. Conterno Guglielminetti, nagrada za prozo pa je bila podeljena Norvežanu J. Hammond Rosbach.

MAJHNE MODROSTI

»Kolkor dalje moreš pogledati v preteklost, toliko dlje boš videl v prihodnost.« (W. Churchill)

»Znanost je naravo že zdavnaj prekosila. V modernem gospodinjstvu so otroci edino, kar umivamo z roko.«

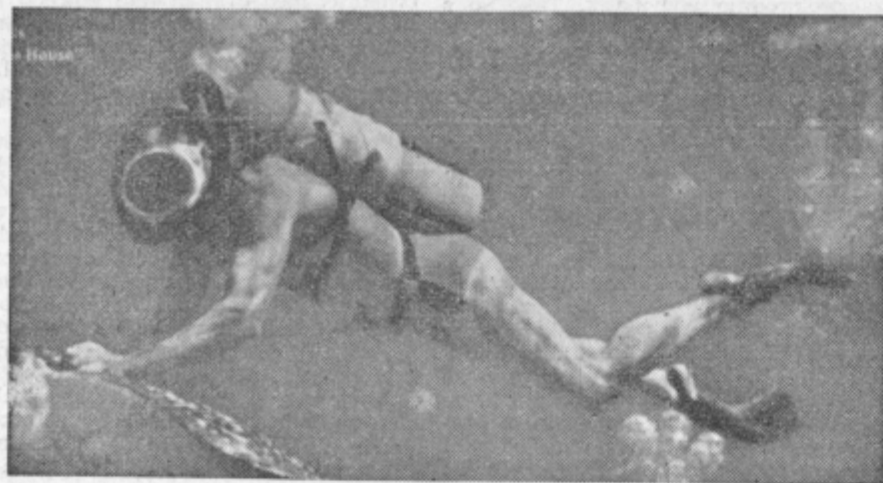
Irwin Shaw o filmu »Mladi lev«, ki so ga posneli po njegovem romanu: »Gotovo je čisto dober film, če niso pomaknili roke.«

»Nič ni bolj tveganega, kot če je kdo pretirano moderen. V hipu namreč lahko posatne staromodni.«

DNEVNO POVELJE PRI ZAJTRKU

Preden je ameriški general Turnig pred dvema letoma obiskal Moskvo, je neki višji častnik zbral zanj spremstvo. Izbranim oficirjem je držal dolgo pridigo, da se morajo obnašati kar najbolj dostojno, dokler bodo gostje Sovjetske zveze, da jih bodo ves čas opazovali... Predvsem pa jim je zabijeval »Nobelih pijanosti in nobenih žensk!«

Pa se vrvazava odrezavi oficir: »Enaka povelja sem že dobil zjutraj pri zajtrku od žene!«

Morsko dno je od nekdaj privabljalo človeka...

Ljubezen je iznajdljiva...

To globino nameravata napasti čva Francoza, ki na tem polju tekmujeta s profesorjem Piccardom, kateri je po delnem neuspehu v boju z višavami nebesa »dezertiral« v globine oceanov. Poglejmo torej nazaj, kako je človek začel meter za metrom prodirati v globine morja:

Grof Peate del Pocco se je leta 1899 spustil v nekakšnem železnem sodu v globino 50 metrov. To je bila takrat fantastična globina. Toda v prvi svetovni vojni so podmornice dosegale že 100 in tudi po 300 metrov globine.

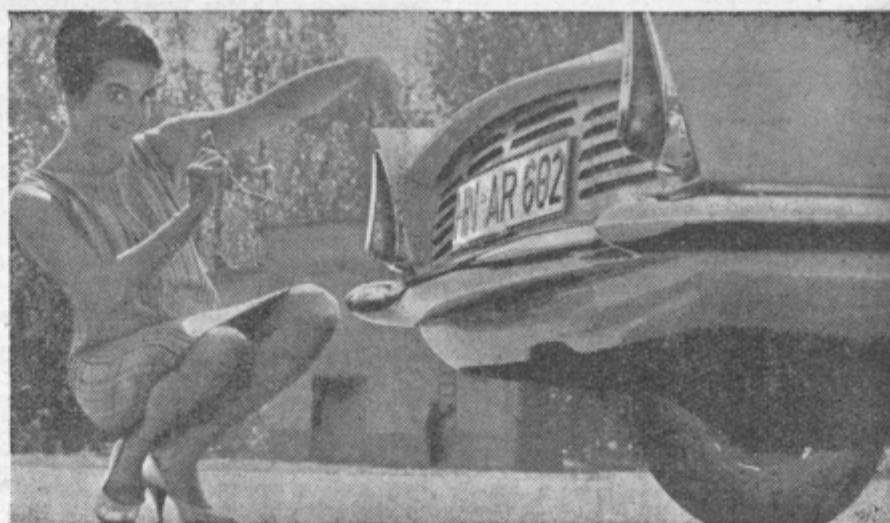
Naslednji junak globin je bil Američanec William Beeb, ki se je leta 1934 v svojem batisferju spustil v globino 700 metrov. Kroglja, v kateri se je spuščal, je ves čas tako sumljivo nihala, da se je utegnila vsak čas odtrgati od železne vrvi in se potopiti na dno.

Ko se profesor Piccard ni mogel z balonom osvoboditi zemljine teže v poltu z balonom (ki je pristal na tla ravno v Prekmurju), se je raje lotil globin. Izpopolnil je napravo predhodnika Beeba in izdelal načrt za batiskaf.

Medtem se je sopotnik Beeba, inženir Barton, z izboljšanim batisferom že spustil v globino 1350 metrov. To je bilo leta 1948.

Piccard je s pomočjo francoske mor-

Modni detajli

Nemška industrija NSU je nedavno poslala na cesto nov tip avtomobila Sport-Prinz. Pravijo, da je nižji, lažji in hitrejši kot vsi njegovi predniki. Kratki podatki: brzina 135 km, višina 1,24 m, dolžina 3,62 m, širina 1,45 m, poraba goriva pa 6,2 l. Za to novo vozilo

so dvignili v Nemčiji veliko reklamo. K najnovejšim oblikam seveda niso mogli postaviti dame v rokoko obleki, temveč dekle v stilu. No, in čeprav je Sport-Prinz še vedno »maček v žaklju« — živim in kovinskim detajlom ni kaj reči...

9 PIRATI V TISMANSBEM MORJU

CHARLES ANSON

Nenadoma je zasiašal z desne rahel šum, kakor da se je sprožil kamenček in se zakotalil nekaj metrov v globino. Spreletelo ga je kot električni udarec. Sunkovito se je obrnil in segel po revolver. V polkrogu pred njim so ležale velike skale, tla so bila polna brazd in vdolbin. Splazil se je do nekakšnega žleba in se prihulil k tlom. Spet se je sprožil kamen, to pot večji, in s truščem odbobnel po pobočju. Se preden se je mogel obrniti v tisto smer, je padlo nanj težko telo in ga pritisnilo k tlom. Napadalec je bil nenavadno močan in uren. Gilbert ga je zgrabil za vrat in se ga skušal otresti. Težko dihač staja se oba moža valjala po tleh. Kdaj pa kdaj je eden izmed njiju tiho zastokal. V ugodnem trenutku je detektiv uspelo, da je nasprotnika udaril v obraz in se rešil njegovega objema. Z bliskovito naglico je skočil pokonci in posvetil neznanцу v obraz.

»Vrag vas vzemi,« je presenečeno vzkliknil. »Peter! Kaj počnete tod?«

»Pa vi?« je rekel Peter zasopel. »Damam ste se opravičili z utrujenostjo in rekli, da greste naravnost v posteljo.«

»Pustite šale. Kaj počnete ob tej uri tod in za koga ste me imeli, ko ste me napadli?«

»Oho, bolj počasi, mister princ! Predno vam povem vzrok tega mojega nočnega izleta, mi boste vi pojasnili skrivnost, od kod prilemenitih ljudeh tolikšna ljubezen do nočnih pohodov.«

Gilbert je bil v škrpici. Po eni strani je vedel, da se Petru zdaj ne more lagati, po drugi strani pa je bilo nevarno, izdati karkoli, kar je v zvezi z njegovo nalogo na Flyntovih otokih. Kljub temu se je čez čas odločil in povedal Petru, da ni nikakršen princ, marveč policijski uradnik, ki so ga poslali iz Melbourne, da preišče zadevo s piratskim napadom na »Glorijo«.

Peter je pozorno poslušal.

Tako torej,« je rekel, ko je Gilbert umolknil. »Kar zdelo se mi je, da niste princ. Nekako slutil sem, da lažete. Sicer pa na vas ni bilo ničesar princčevskega, čeprav ste si kar dobro izmislili...«

»Dovolj, dovolj,« ga je prekinil detektiv nestržno. »Povčite mi raje brž vse, kar veste. Čez dobro uro se bo zdanilo za to morava prej ko mogoče nazaj.«

»Lahko kar greva. Med potjo vam bom pripovedoval,« je rekel Peter in vstal.

Vrnila sta se po drugi poti. Ob zapadnih pobočjih je vodila široka udobna zaseka, ki je Gilbert ni poznal. Peter mu je pojasnil, da je pred leti služila kot dosotip h kamnolomu.

»Prejšnji teden,« je pričel Peter, »sem severno od otokov lovil sabljake. Ujel nisem ničesar in povrhu se mi je pokvaril še motor. Dobila me je noč, ko sem ga še kar popravil. Ni in ni se hotel użgati, pa konec. Proti enajsti ponoči sem zapazil luči parnika, ki se je bližal. Parnik je bil oceanski, zato se mi je zdelo čudno, kaj išče v teh vodah, kjer oceanske ladje sploh ne vozijo. Kakšno miljo proč od mesta, kjer je ležal moj čoln, je ustavil motorje in čakal približno petnajst minut. Tedaj je iz smeri Flyntovih otokov pripeljal kuter, se ustavil ob boku parnika in pričelo se je nalaganje nekakšnih sodov. Vse sem opazoval skozi daljnogled, ne da bi me kdo videl. Kasneje mi je postalo docela jasno, kaj je kuter naložil...«

»Ste spoznali barko?«

»To ni bilo težko, ker je na otokih samo ena in ta je Molckeva.«

»In kaj je naložila?«

»Kaj neki se prevaža v pločevinastih sodih?«

»Nafto!«

»Ničesar drugega. In čemu, mislite, je moral Mr. Molcke pripeljati nafto iz onega konca, namesto, da bi jo bil kupil kje v Avstraliji?«

»To je razumljivo. Ali pa veste vi, čemu so pirati natanko vedeli, da je imela Glorija na krovu bisere?«

»Ne, ne vem, čeprav sumim.«

»Koga sumite?«

»Charlesa, ker je bil poleg mojega očeta edini, ki je vedel, da bodo tistega dne biseri na krovu.«

»Vaš sum je pravičen. Nihče drugi kot Charles; poleg tega sumim tudi Miss Mary Crawl, da je zapletena v afero. Zdi se mi, da bi vedela marsikaj povedati, če bi jo trdo zgrabili.«

Nekaj časa sta molče hodila drug poleg drugega.

»Ali ste o vsem tem komu kaj povedali?« je vprašal Gilbert čez čas.

»Nikomur. Najprej sem hotel odkriti skrivališče piratske ladje, potem pa poslati v Melbourne po policijo.«

»To je dobro. Zaenkrat še nikomur niti besedice. Ali ste pripravljeni delati z mano?«

»Se razume.«

»Ali bi bili pripravljeni, žrtvovati še eno pošiljko biserov, se pravi, molčati, če bi jih hotel vaš oče zopet poslati v Charlesovem spremstvu?«

»Ne vem. Mislim, da bi očeta v tem primeru opozoril.«

»S tem bi vse pokvaril, Molcke in njegova banda lahko uničijo vse sledove, če bodo v pravem času opozorjeni. Zato morava ravnati zelo previdno.«

»Ali imate zoper Charlesa kakršenkoli trden dokaz, da je v zvezi s pirati?«

»Danes dopoldne sem pregledal knjigo radiogramov pri Goldu. Ladja, ki je raztovorila nafto, se je imenovala Santa Cruz. Z nje so poslali radiogram na Flyntove otoke, kjer so napovedali prihod. Sprejel ga je Charles, ki je hkrati sporočil v Hobart prihod ladje z naročilom o nekakšnih zabojih.«

»Tako torej. Kaj nameravate zdaj?«

»Jutri ponoči bom natanko preiskal zapadno obalo. Vi boste čakali name v klubu. Če skrivališče odkrijeva, bova kratko malo sporočila v Melbourne po policijski hidroplan.«

»Kakšen smisel naj ima tisto čakanje v klubu?« je vprašal Peter malce nejevoljno. »Z gotovostjo ni mogoče trditi, da je skrivališče ob vzhodni obali Molckevskega otoka. Razen tega se mi vse bolj dozdeva, da nimate pravih pojmov o razdaljah. Ali veste, koliko časa bi porabili, če bi hoteli temeljito preiskati vzhodno obalo? Najmanj en dan!«

»Nobene pravice nimam, da bi vas pošiljal v nevarnost. Če dobijo vas ali mene, da stikava okrog njihove lúknje, sva toliko kot mrtva. Pa tudi bolj je, če se izpostavi samo eden izmed naju, ker je potem še vseeno možnost, da tisti, ki ostane, sporoči v Melbourne po pomoč. Razen tega približno vem, na katerem koncu je skrivališče, ker sem prejle opazil medlo luč, ki se je pomikala vzdolž obale.«

»Tudi vi ste jo opazili? Mislim sem, da se mi je le zdelo.«
»Tamle je menda klub,« je rekel Gilbert in pokazal z roko proti razsvetljenemu oknu, ki se je videlo skozi drevje. »V bojevju sobi gori luč.«
»Da,« je odvrnil Peter. »Kdaj naj vas jutri počakam?«
»Pridite proti večeru k meni. Lahko noč.«
»Lahko noč.«

- 0 -

Druga dne opoldne proti enajsti se je zasedla »Lucija« v zalivu Wrightovega otoka. Na Flyntovih otokih se je ustavila le zato, da bi vzela Mr. Gilberta na krov. Toda njemu je nenavadno ugajalo na Flyntovih otokih, zato je izjavil, da bo nekaj tednov še ostal.

Kapitan »Lucija« je vzel s sabo pošto za Melbourne, med drugimi tudi Gilbertovo pismo inšpektorju Mc Dullu.

»V kratkem,« je pisal detektiv, »vam bom mogel sporočiti lego skrivališča, ki se nahaja na otokih. Potem boste poslali dvajset mož in komedije bo konec. Za zdaj ne storite še ničesar, kar bi jih preplašilo. Če jih že ujamemo, naj bodo lepo vsi skupaj in zato je potrebno nekaj potrpljenja. Tod sem našel dobrega pomočnika, sina Mr. Wrighta. Oče seveda ničesar ne slutí.«

Zvečer okrog osmih je zapustila »Lucija« zaliv in odpeljala na morje. Na skrivnem je sprejela še nekaj tovara, namreč kovček s tremi zapečatenimi vrečami. Mr. Charles jih je spremljal kakor po navadi.

»Zanima me,« je rekel Gilbert Petru, ko sta z okna Gilbertove sobe opazovala odhod izletniškega parnika, »če bo Charles tudi to pot pustil, da ga bodo udarili po glavi.«

»Naj ga vzame vrag. Skrbi me le, če bomo očetove bisere še kdaj videli.«

»Vsekakor,« je rekel detektiv. »Prodati jih ne bodo utegnili, to je kakor enkrat ena.«

